

Srce ji daj!

Kraljici majnika.

Ni "veseli" majnik letošnji, ni naše srce polno onega veselja, s katerim smo bili napolnjeni druga leta, ko smo prišli zopet pred šmarniški oltar. In kako bi naj bil "vesel", ta maj, ko pa odmeva od vseh strani sveta strašno grmenje topov in pušk? Ko je pa cel človeški rod zavit v črno temo sovraštva! Ko milijoni vojakov more drug drugega, ko milijoni vojakov ječe strašno razmesarjeni na bojnem polju, po bolnišnicah.

In te pomladne cvetice, s katerimi smo okrasili šmarniški oltar, ali se jih ne drži človeška kri? Ali niso izrastle iz tal, namočenih z nedolžno krvjo žrtev krvoločnosti in napuha? Da, kot biseri so se lesketale na teh cveticah jutranje rose. Letos pa - - -? Kri se jih drži, kri in pa človeške solze.

Da, Mati, Kraljica maja! Majnik je zopet tu. Zopet smo pri tebi ob šmarniškem oltarju. Toda mesto veselih pesmic čuj naše globoke vzdihne, čuj srčne vzdihne bolečin milijonov in milijonov. Jok in stok, beda in gorje po celem svetu, vse na okrog. O, Mati; žalosten je letošnji maj!

Marija, Mati naša, pomagaj nam, pomagaj nam!

* * *

Človeški rod ima svoj veliki petek.

Prevzel se je v svojem napuhu, v svojem napredku. Nove iznajdbe so ga ta-

ko preslepile, da je pozabil na Onega, ki je vse te "iznajdbe", ne iznašel, temveč zamislil in vstvaril. Tisoč letja je potreboval ves človeški razum, da je samo nekatere teh stvari iznašel in še te samo deloma. Kako bi ga morale te iznajdbe toraj potrditi v njegovi veri v vsemogočnega Stvarnika, v njegovi ponižnosti, da bi bil moral spoznati, kako majhen, kako omejen je, in kako velik pa je njegov Bog.

Toda ne! Kot poreden otrok je raje zašel v težave. In zdaj? Česar še ni gledalo svetlo solnce, to mora gledati sedaj.

Zato, Mati, solze nam kapajo iz oči. Druga leta smo se veselili, letos zdihujemo.

Zato pa, Mati, letos ne moremo premišljevati za mesec maj Tvoje časti in slave, ne tvojega veselja ne tvoje sreče. Ne, Mati, naše srce je preveč polno boli.

Tja pod križ nam letos uhaja pogled. Ne, srečna mati, temveč žalostna, trpeča nam bo letos v tolažbo.

Da, tolažbe nam letos treba! Poguma! Junaštva, da ne omagamo, da vstrajamo!

Zato, rojaki, za letošnje šmarnice vas vede Ave Maria — na križev pot, na pot trpljenja in žalosti vaše nebeške Matere Marije.—Za trpečo materjo trpeči otroci!

* * *

Mali Janezek se je igral s tovariši pred hišo. V veselo igro so bili zatopljeni celo popoldne. Toda sprli so se in Janezek jih je dobil. V bolečini zajoka in — pozabljena je vsa igra, pozabljeni vsi prijatelji, samo ene tolažbe si želi — materine. Jokaje teče v hišo k materi in ji toži svojo nesrečo in jo prosi pomoči. In le poslušaj! Kako hitro je potolažen. V materinem naročju se ovije ljubi mamici okrog vratu, par materinih ljubeznjivih besed, par poljubov in — posušene so solze, jok se je ustavil in Janezek je zopet vesel, vsaj je pri materi.

Ali ni vsak človek v svojem življenju

tako podoben temu malemu Janezku? Zatopljen v igrače tega sveta se veseli in žaluje s svojimi sotrpini. Toda ali se ne ponavlja zgodba Janezkova, morda samo v malo drugačni obliki, dan na dan v življenju vsakega človeka?

Da, kolikokrat človek zajoka v svojem življenju, v srčni boli! Koliko nesreč se mu zgodi! Koliko grenkih solza se mu potoči iz oči!

Človek, kje najdeš edino pravo tolažbo? Ali ne — kakor mali Janezek — pri materi — pri Mariji?

V stiski smo!—Zatoraj, nazaj k Mariji! Začnimo zopet ljubiti Marijo, ljubiti po otroško in — blagor nam.

KER JO LJUBIM.

Matí Elizabeta.

Ker Marijo vneto ljubim,
draga mi je nje svetinja,
saj prisege najsvetejše
me pogled na njo spominja.

Ker Marijo srčno ljubim,
mi je nje podoba draga,
saj na nji ugledam mater,
ki je najbolj mila, blaga.

Ker Marijo vroče ljubim,
vsaka misel nje le išče,
in od dela srce moje
k nji uhaja mi v svetišče.

Ker Marijo vneto ljubim,
srečna v njeni sem bližini,
tam porajajo se meni
najprijetnejši spomini.

Ker Marijo srčno ljubim,
rada zanjo venec spletam,
pred oltar jih njen pokladam
in zvestobo ji obetam.

Ker Marijo vroče ljubim,
rada pesmice ji pojem.
Kako skrita bi ostala
vsa ljubezen v sreču mojem?

Ker Marijo vneto ljubim,
nji povem skrivnosti svoje,
nji odprto je svetišče
zvesto vdane duše moje.

Ker Marijo srčno ljubim,
duh vzhiteva mi v višave,
solncu, zvezdicam naročam
zanjo vdanostne pozdrave.

Ker Marijo vroče ljubim,
hrepenim po hipu srečnem,
ko jo prvokrat zagledam
v blaženem veselju večnem.

Uslišana prošnja.

F. V. P.

ERNO si sledita eden drugemu veselje in žalost. To je moral okusiti Andrej Kolar, trgovec v malem trgu Lesičju že prve dni lepega meseca maja. Sicer sta bila

nesreča in težke poskušnje neredki gost v imenovani družini. Razne bolezni so požrle prihranjeno imetje in trgovina je vsled tega komaj životarila.

Andrej Kolar je bil sin revnega čevljarja in je po očetovi smrti prevzel zadolženo hišico in nekaj zemljišča. Da je svoje stariše podpiral, je služil v bližnjem mestu v neki trgovini. Ko je pa oče umrl, je prišel domov in začel v trgu na svojo roko trgovino. Že od začetka so ga po strani gledali premožnejši tržani in kakor je pač navada, mu vse najslabše prorokovali. Toda vklub temu je njegovo podjetje vsled njegove neumorne delavnosti jako dobro uspevalo. Mati, ki mu je gospodinjala, je kmalu sledila očetu — in Andreju ni kazalo drugega, kakor poiskati si tovarišico, katero je dobil v bližnjem Prevorju, mali vasiči, ne daleč od Lesičja. Vračunova Tončika je bila revno, toda vrlo dekle in vsi, ki so jo poznali, so govorili, da si je Kolarjev Andrej prav dobro ženko izbral.

Tako sta živela v srečnem zakonu dobrih deset let. Imela sta dvoje otročičev, Andrejčeka in Tončko, katera sta prav skrbno vzgojevala in sta jima že v zgodnji mladosti vcepila v nežna srčeca ljubezen do nebeške matere Marije. Toda, kakor smo povedali že v začetku povesti, prišle so razne bolezni in britke poskušnje na srečno družinico.

Pretekli mesec je zasijalo, kakor so-

lnčni žarek veliko veselje v Kolarjevo hišo. Starejša Tončka je bila pri prvem svetem obhajilu. Le veren član svete katoliške cerkve ve, kako neizmerno veselje vlada na takšen dan v dobri katoliški družini. Veselje je pa še bilo večje, ko je stric Janez iz Amerike poslal mali Tončki lepo darilo — zlato uro in verižico. Materin brat, Vračunov Janez je bil že deset let v Ameriki in se je le malokdaj oglasil s kakim pismom. Kako je izvedel, da gre Tončka k prvemu sv. obhajilu, je bilo obema zakonskima iz početka uganka. Toda kmalu jima je bilo vse jasno. O tem dogodku so mu pisali Vračunova stara mama in namignili, da bi se naj stric spomnil vnučke, katero so tako radi imeli.

“To je preveč dragoceno za naš stan”, je rekla mati in shranila uro, “gizdavosti se tako otrok preveč hitro nauči.”

Samo nekaj dni za tem, se je pa nasečila v Kolarjevo hišo skrb in žalost. Devetega maja je potekla vestnemu trgovcu menica v znesku 800 kron. Od početka si ravno ni veliko glave belil s tem, ker je imel obljubljen pri neki drugi tvrdki imenovano svoto, toda že prvega maja je dobil od sodnije obvestilo, da je dotična tvrdka napovedala konkurz.

Kdor je imel kdaj z menicami opraviti, ta zna, kaj se to pravi, ob gotovem času ne imeti pripravljenega denarja. Kakor strela iz jasnega neba, je bilo to poročilo za prizadeto družino. Kje si izposoditi denar? —

Oče Kolar je le predobro vedel, da v celi okolici ni niti enega človeka, ki bi se lahko nanj obrnil po pomoč. Nekateri, ki so bili že odprej polni zavisti do podjetnega čevljarjevega sina, so še itak ved-

no prorokovali propad njegove trgovine. Da, ko bi bil svak, Vračunov Janez kje bliže, bi še bilo kaj upanja. Toda on je daleč za morjem. — Njegova pomoč bi itak prišla prepozno.

Oče in mati sta bila čedalje v večji skrbeh. To sta opazila tudi otroka. Vedno sta ju nadlegavala z vprašanji, zakaj sta tako resna in če sta ju kaj razžalila. Zadovoljiti sta se morala dobra otroka z enoinistim odgovorom: "Molita in prosita Mater božjo, kajti le ona edina lahko pošlje pomoč." Otroka sta slušala in z gorečnostjo, ki je lastna le otročičem, molila in prosila Marijo, toda senca skrbi ni izginala raz čela starišev.

Bilo je 5. maja zvečer. Kolar je sedel do polnoči za trgovskimi knjigami in zraven njega je sedela njegova žena, ki mu je s samo njej lastno zgovornostjo dajala poguma in ga bodrila k zaupanju.

"Vse nič ne pomaga", je rekel mož, "mi smo uničeni."

"Koliko smo iztržili zadnji teden?" je vprašala žena.

"Niti dvesto kron," je bil odgovor. "S tem nam ni pomagano! Kakor sem rekel, — uničeni smo! —"

"Vse svoje zaupanje stavim na Marijo", je izpregovorila žena, toda ni mogla zatajiti težkega vzdihla, ki se ji je izvil iz prsi. Spomnila se je, da bo morda kmalu morala zapustiti hišo in dom, v katerem je toliko srečnih ur prežila. Živo so ji stopili pred oči njeni otročiči. Kaj bo z njimi?

V težke skrbi utopljena pač ni sta slutila, da ju nekdo prisluškuje. V spalnici se je zbudila Tončka. Dober otrok je molil za ata in mamó in v tem zaspal. Toda kmalu se je zopet zbudila in opazila je v sosednji sobi luč in slišala je zamolklo govorjenje. Tiho je stopila k napol priprtí vratom — in slišala je vse.

"Ako ljudje ne morejo pomagati, pomagala bo Marija" — je šepetala deklica. "Ju-

tri bom šla v Zagorje, kjer je Marijina cerkev. Mati me bodo gotovo pustili. Sveta Devica, pomagaj mojim starišem", je vzdihnila in se zavila v odejo in zaspala.

Cerkev Marije Žagorske je sloveča božja pot. Od Lesičja je kako dobro uro pešpoti do veličastne romarske cerkve.

Nekako ob četrti uri popoldne je bilo drugi dan, ko je Tončka stopila v cerkev, ki je bila prazna, kar je deklica tudi želela. Hitela je k oltarju, pokleknila in opravila kratko molitvico. Potem je vstala, vzela iz žepa nekaj leskečega — zlato uro — dar strica Janeza, stopila je na oltar in hotela je obesiti Mariji na vrat uro z verižico. Toda premajhna je bila, da bi mogla doseči tako visoko. Posrečilo se ji je doseči roko Jezuska in na njo je obesila darilo in stopila z oltarja.

"Ljuba Mati Božja, prosim te, ne pusti obupati mojim starišem. Jaz ti darujem svojo uro, ti pa daj mojim strišem osemsto kron, da ne bomo zabredli v nesrečo!" je prosila jokajoča deklica.

Med tem je pa vstopila v cerkev neka črno oblečena gospa. Videla je celi prizor in tudi slišala otroško prošnjo.

Tiho je stopila k njej. "Otrok moj, ti hočeš Mariji uro darovati?" jo je nagovorila.

Tončka je v zadregi dvignila oči. Kako lepo obleko ima ta gospa. Kako čuden je naglas njenega govorjenja!

"Moji stariši so v hudih stiskah", je odgovorila Tončka, "zato prosim Marijo, da bi nam stala na strani in dala pomoč." Kmalu je izvedela tuja gospa vse, kaj se je ubogi družini pripetilo. Sočutno je poslušala otrokovo pripovedovanje.

"Otrok moj," je izpregovorila gospa, "tvoja ura ni primerno darilo za okras Marijine podobe. Prodaj jo meni. Jaz ti dam za njo toliko, kolikor potrebuje tvoj oče denarja. Na, tukaj imaš, pa dobro shrani, da ne izgubiš," in stisnila je deklici v roko zavitek bankovcev. Potem

Daj ji cvetja, Kraljici maja!

je snela z Jezuščekove roke uro. "Dragocena ura", je izpregovorila gospa, "kje si jo pa dobila?"

"Stric so mi jo za dan prvega svetega obhajila poslali iz Amerike."

"Iz Amerike?" Kako pa je ime tvojemu stricu in v katerem kraju biva?"

"Stricu je ime Janez Vračun in bivajo v New Orleans."

"Toraj vendar" — je izpregovorila gospa in se nasmehljala. Zopet je odprla listnico in si je zapisala naslov strica v Ameriki in tudi naslov Tončkinih starišev.

"Tako, sedaj pa le prav pridna bodi, otrok moj! Morebiti ti Marija še tvojo uro pošlje nazaj." Poljubila je otroka in odšla je iz cerkve.

Ne bomo popisovali veselja, ki je zavladovalo v Kolarjevi hiši, ko je prišla Tončka vsa vesela domov. Bankovcev je bi-

lo za dvesto dolarjev. Dobrotnica je brez dvoma bila Amerikanka, toda kje je in od kod je prišla — ni vedel nihče, kakor Bog, ki jo je poslal, da je prinesla trpeči družini pomoč.

Meseca septembra je prišla zopet od strica Janeza iz Amerike pošiljatev. V zavoju je bila poleg drugih reči tudi Tončkina zlata ura.

Dobrotnica je bila Slovenka in je veliko let bivala v New Oredansu, kjer je bila omožena. Obiskala je staro domovino in tako tudi njej priljubljeno Marijino božjo pot. Vrnila se je potem v Ameriko in tam poiskala Tončkinega strica Janeza, ki je bival v istem mestu, kakor ona, v New Orleansu.

Tako je Marija uslišala zaupno otrokovo prošnjo; saj pa tudi Marija ne more nikdar nobene reči odreči, če jo zaupno prosimo.

SPOMNI SE.

Marko Šuklje, Anaconda, Mont.

Spomni se, Mati Devica premila,
Kot Te je klical že sveti Bernard,
Nikdar še nisi ga ti zapustila
Kdor prišel je k tebi otroških poln nad.

Poln zaupanja k Tebi i jaz se zatekam,
Grešnik pred Tebo nesrečni stojim,
Svoje britkosti le Tebi izročam,
V sili najhujši le k Tebi zbežim.

Mati ti večne besede, Marija,
Prošenj teh mojih zavreči nikar!
Milostno temveč me čuj in usliši
Hvalo ti pel bom, o Mati, vsikdar!

Mati.

ZGODOVINSKA POVEST.

Po Bolandenu priredil K.

(Dalje.)

Bilo je že precej pozno zvečer, ko je prišel v hišo za goste pater prijor in vprašal za žida Brauna.

"Tu v sobi je", odgovori gostilničar Štefan. "Toda kolne, da je groza. Šel sem parkrat v sobo, pa sem moral zbežati. Posebno vas duhovnike preklinja, da je groza!"

"Štefan, povej, kdaj je tat hvalil tistega, ki mu je prepečil bogato tatvino? Da, sovražijo nas vse moči teme, ker je naša dolžnost, da jim stopamo na prste."

"Da, to je res! Zato pa vas vsi dobri ljubijo, ko vidijo, v vas svoje zaščitnike in pomočnike."

P. prijor je vstopil v sobo.

Slaba svetloba voščene sveče, ki je gorela v kotu, je le slabo razsvetljevala veliko gostilniško sobo.

Žid Braun je razburjen hodil gori in doli po sobi. Ko je pater prijor vstopil, se je hitro ozrl, kdo je prišel. Temen, sovraštva poln pogled je bil pozdrav, ki se je v pol temi videl še strašnejši. Pater Janez ni bil strahotepec, bil je cel vojak, vendar ta pogled ga je nekam odurno zadel.

"Posvetovanje je končano," začne resno in mirno redovnik.

"In . . . ?" seže v besedo Braun.

"In sklenili smo, da si ti obdolžen velikega zločina uropanja krščanskih dečkov in plemenite deklice katere si hotel gnati na semenj, da jih prodaš. Za oboje je po državnih postavah določena smrtna kazen, kakor sam veš."

Židov obraz se je še bolj otemnel. Bil je razburjen in globoko je sodel.

"Pravica je toraj na strani ubogih dečkov in na strani deklice. Ti so po nedolžnem preganjanem in zatirane sirote. Katoliška cerkev je pa mati zatiranih in po nedolžnem preganjanem sirot in zato nam, svojim služabnikom nalaga dolžnost, da se v njenem imenu za nje zavzamemo. Sklenili smo toraj, da ti ne dobiš več Bronislave, ne dečkov v svoje roke."

Žid grdo zakolne.

"Prokleti fanatiki!" vsklikne. "Ubogega trgovca oropajo njegovega imetja, pa si še upajo trditi, da se potegujejo za pravico!?"

Razburjeno je premeril parkrat sobo. Pri tem so se mu pa kletvice kar vsipale iz ust. Dvigal je pesti.

"Potolaži se, človek! Ne mi, smo tebi krivico storili, temveč ti si storil velikansko krivico ubogemu dekletu in ubogim dečkom, da si jih oropal prostosti in jih sedaj ženeš, kot neumno žival na semenj in sicer, kakor si sam povedal, jih hočeš prodati v strašno mohamedansko sužnost. Ali nimaš nič srca? Kaj ko bi tebe kdo tako-le gnal na semenj!"

"Norec!" zakriči žid nad duhovnikom, ki je ostal celi čas miren in ga pustil, da ga je zmerjal in preklinjal . . .

"Da, mi te imamo pravico sedajle zapreti in obsoditi po državnih postavah. Sam veš, da si kriv, kakor to vemo mi vsi. Zato bodi vesel, da smo sklenili, da tega

ne bomo naredili, temveč te prepustimo usmiljenju in pravici božji.“

“Hinavci! Roparji! Tatovi!“ je kričal žid, tako da je gostilničar Štefan prestrašen pritekel v sobo pogledat, v strahu za patra Janeza. “Maščevanje, maščevanje! Le počakajte, fanatiki, ne bom tega mirno odpustil! Kri, kri mora teči v Bistri! Takoj grem na Ig in naščuval bom izanskega graščaka zoper vas. O njem veste, da je zaščitnik in varuh židov, objednem pa, da je smrten sovražnik meniške sodrge. Že vam je parkrat pokazal, da ga je jako malo za en denar za vas. Tudi veste, da ga silno skomina po lepih Bistriških gozdovih in vaseh. Kri, kri, boste dali, ker ste bili tako neumni.“

“Braun, vse, vse radi pretrpimo! Tu se gre za rešitev toliko ubogih sirot in ne bomo si pomišljali zanje vse žrtvovati, samo da jih rešimo.“

Žid je srdito zaklel.

“Vendar, počakaj, da ti povem o našem nadaljnem sklepu. Po pravici toraj bi te morali tirati pred sodišče. Vendar, ker bi pa vzelo dolgo časa, predno bi dobili potrebne priče sem iz Karantanije in Panonije, da bi ti dokazali tvojo hudobijo, zato smo sklenili, da ti plačamo kakor za dekleta tako za dečke primerno odškodnino. Koliko zahtevaš?”

Židu se je obraz zjasnil.

“No, tako se pa že da govoriti! To so pa modre besede. O, Braun je dobrega srca, kadar gre za dobro trgovino. Tako morajo menihi reševati stiskane, ako hočejo res pokazati, da imajo usmiljenje z njimi. Ne pa jih kar ukrasti poštemu trgovcu!”

“Koliko zahtevaš?”

Žid je bil v zadregi.

“Bistra je bogata, jaz sem pa reven trgovec.“ Za Bronislavo bi dobil v Kordovi kraljevsko ceno, za vsakega dečka bi pa dobil tudi najmanj po 10 denarjev. Ako bi toraj zahteval za vse skupaj deset

tisoč zlatnikov, bi bilo to le del tega, kar bi dobil za nje na semnju.“

“Mi tega ne zmoremo in ta velikanska svota je tudi pretirana. Sklenili smo da ti ponudimo za vse skupaj 200 zlatnikov, kolikor premore naša blagajna. Če hočeš, pripravljeni smo ti dati, dasi je to samo naša dobra volja, ki je bolj tebi v korist, kakor nam. — Hočeš?”

“Koliko neumnost ste sklenili! Nisem mislil, da so učeni bistriški menihi tako malo pametni. Če jaz deset tisoč zahtevam, kako mi morete ponujati dve sto?”

“Povedal sem ti, da mi hočemo samo tebi prihraniti sodnijske sitnosti, kajti ti nimaš nobene pravice do teh otrok. Ne pozabi tudi, da si zapadel smrtni kazni, ki je zažugana za ta zločin.“

“Haha! Kdo se pa dandanes še zmeni za postave. Kot predstojnik samostana, bi lahko toliko že vedeli, da je danes postava in pravica samo ta-le“ — pokaže pest. “Kdor je močnejši tega je pravica, tega je postava.“

“To vemo vsi. Toda sklenili smo, da raje vsi poginemó, kakor bi dopustili krivici zmagati. Ti sužnji so se zatekli pod varstvo matere sirot — pod varstvo katoliške cerkve in mi kot udje te matere imamo dolžnost da jih branimo. Zato te zadnjič vprašam, hočeš dvesto zlatnikov?”

“Ne morem! Če nimate denarja, imate pa zlate posode v cerkvi, imate druge dragocene stvari, dajte mi te mesto denarja!”

“Ne! Mi smo sklenili tako in toraj, hočeš ali nočeš?”

“Pomislite na izanskega graščaka! Ali se vam ne smili lep samostan? Veste, da ima Wikbert veliko posadko vojakov in vi nič. Hočete raje uničiti Bistro?”

“Da! Raje! Če nočeš, dobro! S tem sva končala. Sužni ostanejo tukaj, ti pa pojdi! Vedi pa, da si prost, da narediš, karkoli hočeš. Mi se bomo še posvetovali, ali te postavimo pred sodišče ali ne.

Ako sklene kapitel, da te zapremo, potem, bodi pripravljen tudi na to. Naš samostan ima pravico lastnega sodišča in pri tem sodišču bodeš sojen. Vendar vzelo bode precej časa, predno privedemo prič, ki bodo potrdile izpoved dečkov. Ta čas bodeš moral ostati tukaj, potem pa sam veš, kaj te čaka!"

"Dajte mi vsaj tisoč zlatnikov!"

"Dvesto in niti beliča več! Hočeš?"

"Nočem!"

"Dobro. Grem nazaj in skličem še enkrat posvetovanje!"

"Dajte vsaj 500!"

"Niti vinarja ne!" In redovnik je odločnih korakov odšel.

Grdo kletev je vrgel Braun za njim in plunil na tla.

"Fanatiki! Trmasti menihi! To so nesreča za svet! Poklati in pobiti vso to sodrgo! Nihče v celi državi nas ne moti pri našem poslu, edino katoliški duhovniki nas zavirajo v svojem fanatizmu!"

Šel je parkrat razburjen semtertja po sobi.

"Kaj pa zdaj? Zaprli me bodo, to je gotovo. Obsodili me bodo tudi gotovo. Prič ne bode težko dobiti, vsaj žive še stariši ukradenih dečkov. Za Bronislavo enako ne bode težko, vsaj cela okolica ve, kaj se je zgodilo v Gornjem gradu!"

(Dalje prih.)

To si pošteno zaslužil.

Švedski kralj Karol XV. je bil nekoč novobil obedu veleposestnika in kmeta Swen Wilsona, ki je bil takrat državni poslanec in zamenit govornik. Kralj si je hotel zagotoviti njegov glas, da bi glasoval za povečanje topničarstva.

Pri obedu je bil navzoč tudi visokorodni topničarski častnik, kateri je bil pri kralju posebno priljubljen. Ta se je hotel s kmetom nekoliko pošaliti, zato ga je vprašal, če je to

Ustavil se je za trenutek.

"Ne! Da bi me ti črnosuknarji sodili, mene, Brauna ben Abba? Ne! — — Proč moram!"

"Hahaha! Izvrstna miselj. Da, na Ig moram! Bronislava je sicer izgubljena za me. Toda lepo odškodnino pa le lahko dobim za njo. Izanski graščak hoče samo Bistro, mar mu je samostanska blagajna, mar so mu zlate cerkvene posode! Aha, naščuval ga bom, da je tu zaprto krasno dekle. Izanski je pohotnež. Takoj bode pripravljen napasti Bistro. Ko bodo vojaki lovili menihe, lovil bom jaz svete posode in pa blagajno. Tudi dečke mi bode rad prepustil. Hahaha! Čakajte, vi grdi črnuhi. To boste pomnili Brauna, kdaj ste ga okradli. Vi ste njega, on bode pa vas. Takoj moram oditi, na Ig, da me tukaj ne zapro."

Hitro je pobral svojo usnjato torbo in izginil v črno noč.

Ko se je vrnil pater Janez čez kake pol ure iz posvetovanja v gostilnico, ni našel več žida.

"Odšel je pred nekako pol ure," povedala je gostilničarka.

"Sedaj se pa le pripravimo. Težke ure prihajajo nad Bistro. Toda Bog bode pomagal!" zamrmral je pater Janez in odšel v samostan.

res, da je bil prej navaden vaški čevljar.

"Da, to je res!" je odvrnil Swen, "toda vi gotovo niste bili?"

"Ne, kaj mislite s tem vprašanjem?" je pozvedoval častnik.

"Ker vi bi bili to še danes, gospod grof", je bil Swenov odgovor. Grof se je vgriznil v ustnice in molčal.

"To si pa pošteno zaslužil!" je rekel kralj in se smejal, da je odmevalo po dvarani.

Tam gor na rajski trati
nebeški maj cveté,

O tam, presveta Mati
pokaži mila se.

Pod palmami.

Legenda, priredil F. V. P.

BLA je jasna in mirna noč. Na temnem nebeškem svodu je migljalo nebroj zvezdic in lahki vetrec je pihljal čez sveto mesto, ki je bilo zazibano v globoko spanje. Le od tempa sem je bilo čuti meketanje ovac, ki so bile odločene za žgavni dar in tupatam se je čul glas trobente tempelskega čuva-

ja, ki je naznanjal nočne ure.

Samuel, sin bogatega trgovca s preprogami, Izaharja, je stal na strehi hiše svojega očeta. Vzaduhli sobi ni mogel zaspati, zato je šel na streho, kjer je srkal sveži in hladni zrak, ki je vel nad mestom. Počasi se je izprehajal od enega konca do drugega med umetnimi gredicami, ki so bile običajne na strehah pri bogatih Judih v Jeruzalemu. Oleandri, rože saronске in vitke lilije so bujno cvetele in se odsevale v svetli mesečini.

„Poglejte lilije, kako rastejo; ne delajo in ne predejo; povem vam pa, da Salomon v svoji časti ni bil oblečen, kakor ena izmed njih“.

— To so njegove besede, tega skrivnostnega Galilejca, katerega je starešinstvo pribilo na križ, njegovi pristaši pa ga pripoznali kot poslanca božjega, od mrtvih vstalega Mesija.

— Ko bi le vedel, da, ko bi le nekoliko jasnosti posvetilo to temo! Ljudstvo je bilo zaradi njegovih naukov razdeljeno,

ugled duhovstva Jehove izpodkopan. Galilejec je delal čudeže. Hrome in slepe je ozdravljaj, mrtve obujal — in slednjič — ob njegovi smrti se je tresla narava.

Kako zamore Jehova pustiti svoje ljudstvo v taki negotovosti?

Samuel se je naslonil na obzidje in zamišljeno zrl na mesto. „Sedaj vse spi, toda jutri se bo prepir po shodnicah in šolah zopet začel.“

Samuelov pogled je obstal na hiši Nikodema, ki je stala na južni strani Sionske gore. Vedel je, da se tam že nekaj let sem zbirajo privrženci Križanega, kjer imajo svoja zberovanja. Razločno se je videla svetla luč skozi odprtino na strehi velike dvorane, katero je kot deček večkrat prestopil. To je bilo ob času, ko je bilo tam še prenočišče za tujce o veliki noči.

V bližini poslopja so se prikazale poedine zavite postave, ki so izginile skozi mala vratica v hišo.

„Čudni ljudje!“ si je mislil Samuel, kakor ponočne ptice, hodijo v temi naokrog! Kaj naj to pomeni? Vsekakor pa ti ljudje niso varni svoje svobode, celo ne življenja, kajti starešinstvo je mogočno in sovraži Jezusovo ime hužše, kakor smrt“.

Zopet je hodil zamišljeno sem ter tje med oleandri. Naenkrat obstane, kakor človek, ki napravi nenadoma kak sklep. Zavil se je tesneje v plašč, ki mu je visel z ramen, zavezal si opas in tiho odkorakal po ozkih stopnicah navzdol. Na dvorišču je tiho odprl vrtna vrata in v naslednjem trenutku je stal na prazni ulici, katero je razsvetljeval bledega mesec. Za trenutek je

obstal, potem je pa odšel komaj slišnih korakov proti hiši ob Sionski gori.

Ravnokar so se odprla vrata nekemu zakasnelemu gostu, kateremu je tik za hrbtom neopazeno sledil in prišel je v jasno razsvetljeno dvorano. Tu so klečali na eni strani možki, na drugi ženske, zatopljeni v globoko molitev. Nikdo ni opazil tujega prišleca, ki se je sklonil za zadnjo vrsto.

Radovedno je opazoval svojo okolico. Bilo je nekaj presenetljivega, skrivnostnega na vseh teh nočnih molilcih. Še nikdar ni mladi mož videl v templu Jehove kaj sličnega. Na koncu dvorane je stala med dvema stebroma podolgasta, z belimi in rdečimi prti pokrita miza, na kateri sta gorela dva orjaška svečnika. Pred mizo je stal starejši človek, oblečen v dragocena oblačila. Vkljub oddaljenosti je bistro oko trgovčevega sina opazilo dragoceno perzijsko tkanino.

Mož ob oltarni mizi se je premaknil, ter svečano mirno izgovarjal psalme in molitve, katerih pomen pa Samuel ni razumel. Naenkrat se je pa obrnil proti ljudem, in razprostrivši roke, izpregovoril z globokim, blagodonečim glasom:

„Molite, bratje!“

Vsi so se globoko sklonili z obrazom proti tlom. Samuel je spoznal Galilejca Simona, Jonovega sina, kateri je pred leti o binkoštnem prazniku govoril ljudstvu, kakor navdušen prerok o Jezusu, sinu božjem.

Kako plemenit, kako duhovit je bil obraz priprostega ribiča iz Galileje! Natančno je razložil Samuel njegove besede:

Prijatelj otrok. —

„To je moje telo!... To je moja kri!“... .

Možje in žene so se dvignili in s prekrižanimi rokami se bližali mizi — oltarju. Simon je podal vsakemu košček

kruha in pri tem izgovarjal besede:

„Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa!“

„Tako je!“ so odgovarjali, in vsak je šel v globoki zbranosti na svoje prejšnje mesto.

Potem jim je dal diakon piti iz zlatega keliha z besedami:

„Kri našega Gospoda Jezusa Kristusa!“

„Tako je!“ so odgovarjali zopet in šel je v globoki zbranosti vsak na svoje prejšnje mesto.

Samuel je zagledal visoko ženo. Njeno glavo je obkroževal blesk. Njen obraz je bil bel, kakor sneg, njene noge so se komaj dotikale tal. Ali ni to mati Galilejca? Nekoč jo je že videl. Bilo je pred petnajstimi leti, ko je stala molče ob potu, ko je njen Sin blagoslavljal otročice, katere so prinesle k njemu matere.

Kakor v sanjah, je padel Samuel zopet na kolena. Prej je bil namreč vstal, da bi bolje videl po dvorani. Toda iz pred njegovih oči je izginila dvorana, izginili so možje in žene. Ni bila več noč v Jeruzalemu. Bil je jasn solnčni dan v Galileji. Od vseh strai so prihajali med palmovimi drevoredi otroci, držec v rokah cvetke in palmove vršiče. Tudi sam je bil med njimi; ni bil več mladenič pri dvajsetih letih, temveč bil je otrok petih let. Na griču, v senci mogočne palme je sedel mož, čigar obraz je nemogoče popisati. Dolgi temnorjavji kodri so mu segali do ramen. Na njegovem plemenitem čelu so se igrali solnčni žarki, ki so prodrali skozi zeleno vejevje košatega drevesa. Poln miline je bil njegov obraz in oči so prijazno zrle na otročice, ki so silili k njemu. On jih je pa objemal in blagoslavljal. Matere so se zahvaljevale, otroci so poljubovali njegove roke.

K temu možu, ki je bil tako mil in dober, da so ga daleč na okrog imenovali preroka, k temu je želel priti Samuel. Mož ga je opazil in razprostrl je svoje roke in mu namignil k sebi. Otrok se je

iztrgal iz materinih rok in z veselim vsklikom hitel k preroku in mu sedel na kolena. Prerok ga je pogledal milo in globoko v oči. Tedaj mu je pa začelo njegovo malo srcece hitreje biti v prsih, začutilo je tako radost, kakor še nikdar. Zahotelo se mu je biti še bližje prijatelja otrok; ovil je svoje ročice okrog njegovega vratu in naslonil je svojo kodrasto glavico zaupno na njegova prsa. Oh, kako tega moža ljubi in danes ga prvič vidi. Bolj ga je ljubil, kakor svojega očeta Izaharja, iskrenejše, kakor svojo mater Noemo, ki ga je nekaj korakov zadaj nežno opazovala. Pri tem prijatelju bi ostal vedno in nikdar bi se ne ločil od njega.

„Jaz bi“, je nežno šepetal deček, „jaz bi — —“

„Kaj bi?“ je vprašal prerok milo in sklonil svojo glavo nižje k otroku.

„Tako te ljubim, da bi te snedel same ljubezni“, je šepetal deček ves iz sebe.

„Zakaj to?“ je vprašal prerok.

Ali je bil užaljen? Ne, Samuel je videl še vedno njegov smehljaj in neizrekljiva ljubezen je odsevala iz prerokovih oči.

„Da bi te imel vedno pri sebi!“ se je ojunal deček, „da bi se nikdar ne ločil od tebe!“

Prerok se je ozrl v daljavo in sam s seboj govoril:

„Razodel si se malim“, potem je zopet pogledal otroka.

„Zgodi se ti naj, kar zahtevaš! Ti me boš jedel in užival, ker jaz sem živi kruh!“ Te besede je izgovoril tako slovesno, da se je malček začel skoro bati. V tem trenutku pa pride mati Noema in opomni dečka, da ne sme več nadlegovati preroka. Ta ga je pa poljubil na čelo in blagoslavlja ga je izročil materi nazaj.

Tega prizora ni Samuel nikdar pozabil. Kolikokrat je vpraševal mater, kdaj bo dobil „živi kruh“, katerega mu je obljubil prerok. Toda mati mu ni vedela dati od-

Kraljica majnika.

govora. Kmalu za tem so se preselili stariši iz Galileje in leto pozneje je slišal, da so njegovega velikega prijatelja izročili Rimljanom, ki so ga pribili na križ. Kako grenko je takrat plakal, toda skrivaj. Če je le imenoval njegove ime, so mu ukazali molčati. Toda spomin na njega je po ostal v njegovem srcu, kakor nerešena uganka. Pozneje, ko je dozoreval njegov razum, je začel spoznavati od vseh strani pereča vprašanja o resnici, jo je začel iskati. Vse knjige prerokov kažejo na Križanega in ga imenujejo moža bolečin, ki je bil darovan, ker je sam tako hotel, vendar se bode preklinjevalo njegovo ime kot zapeljivca in bogotajca.

Kakor razburkani valovi so se menjavale misli v Samuelovi glavi, iz katerih ni znal izhoda. Toda preko teh valov se začuje kakor od daleč jasen glas:

„Jej me in uživaj, jaz sem kruh življenja!“

Mladenič se je prijel z obema rokama za čelo. Še le sedaj je opazil, da se je dvorana med tem časom skoraj izpraznila. Takoj je vstal, zavil se v plašč in zapustil dvorano. Ko je korakal med stebrovjem spodnjega hodnika, je zagledal mater Galilejca, ki je stala pod obokom in se pogovarjala z neko deklico. Vprašaj mater, mu je šinila misel v glavo. Kdo pač pozna Sina boljše, kakor mati? O nji je Samuel slišal samo spoštljivo govoriti, kot o pobožni in bogaboječji ženi, ki je v svoji mladosti služila v templu in bila tam vzgojena. Od svoje tete Rute, ki je bila tudi med tempelskimi devicami, je slišal večkrat pripovedovati o Mariji iz Nazaret. Pripovedovala mu je o njenj obljudi vednega devištva, o njeni globoki pobožnosti in tudi o iznenadenju duhovnikov vsled čudeža, ki je pokazal, kdo ji je namenjen za moža.

Samuel je obstal in čakal, da se deklica, ki je s prerokovo materjo govorila, odstrani. Videl je, kako ljubeznivo je govorila deklici. Kako podoben je bil njen

obraz prijatelju otrok, ko je sedel pod palmami. Ravno iste čiste in nepozabljive poteze! Ali ima tudi tako mile oči? Teh mladenič ni mogel videti, ker njen pogled je bil obrnjen v deklico. Med tem se je deklica poslovila, potem ko je poljubila visokovzraščeni, vitki gospej roko.

Naglo je stopil Samuel pred njo in se je priklonil. Ona ni bila nič iznenadena, tudi ga ni vprašala po imenu — samo trenutek ga je zrla s svojimi milimi očmi, potem je zagnila obraz s pajčolanom.

„Marija iz Nazareta“, je izpregovoril Samuel, „povej, kaj naj mislim o tvojem sinu?“

„Da je bil Kristus, obljubljeni Mesija, katerega so naši očetje pričakovali!“ Njene besede so bile jasne, kakor samoobjebsi umljive, tako prepričevalne, da bi se nikdo ne upal dvomiti o njih resničnosti. Njene besede se bile pa tudi učinkujoče. Samuel je bil pridobljen in postal je učence Galilejca, predno se je sam zavedel, kaj se je zgodilo z njim. Že je izustil ono staro, po Bogu hrepeneče vprašanje:

„Povej, kaj mi je storiti?“

Mati je dvignila nekoliko pajčolan in zopet je njen pogled obstal na mladeniču, pogled tako mil, tako čist, kakor odsev svetlega ognja.

„Daruj mu svoje srce, tisto srce, ki si ga imel takrat, ko si sedel v njegovem naročju in so tvoje roke objemale njegovo glavo.“

Za trenutek je ostrnel in ni mogel nobene besede izpregovoriti. Pogledal je le v njene mile oči, v katerih je bral, kako dobro je njej vse znano in tudi to, kako so ga njene besede v živo zadele.

„Mati Jezusa“, je povzel zopet besedo, „takrat sem govoril nepremišljeno, kakor otrok, hotel sem — — —“

„Kar si hotel takrat in kar ti je obljubil, to hoče On na tebi izpolniti.“

„Imenoval se je živi kruh, katerega

bom jaz jedel“, je pripovedoval Samuel v brezmejnem začudenju.

„Ali nisi bil nocoj v dvorani pri daritvi in pri tem mislil na besede mojega sina?“

Tudi to ve! Resnično, ta žena mora biti prerokinja!

„Ti si rekla! Toda obreda nisem razumel“.

„Poslušaj me, Samuel! Tri leta je moj Sin učil in hodil med Izraelovimi sinovi, dokler ni prišel čas njegove žrtve na križu. Ker je ljudi tako ljubil do konca, ni jih hotel zapustiti sirote. Njegova ljubezen je iznašla to, kar si ti kot otrok zahteval, to je možnost, tvojega Gospoda in Učenika v svoje srce sprejeti in se z njim združiti“.

Kakor omamljen je poslušal Samuel. Ali je prav razumel? Ona je pa z isto nepopisno mirnostjo in milino nadaljevala:

„Ali ti je znano, kaj je govoril prerok? Bog sam pride na svet in vas odreši.“

„Tedaj je Jezus resnično sin Vsehvaljenega od vekov vekov?“ je vprašal mladenič globoko vzdihnivši.

„On je! Kot tak je imel moč izpremeniti vodo v vino v Kani, imel je moč nasititi pet tisoč mož broječo množico s peterimi kruhi. Pri Bogu ni nemogoča nobena reč, otrok moj!“

„Slišal sem večkrat o teh čudežih“, je opomnil Samuel, in ti Marija praviš . . .“

„Pravim ti, da je resnično pod podobo kruha in vina pričujoč in v hrano tem, ki vanj verujejo“.

Z obema rokama si je Samuel zakril svoj obraz, kajti to, kar je slišal, je pressegalo njegov razum.

„Toda povej, Marija, zakaj je to storil?“

„Vprašaj svoje otroško srce, dragi Samuel! Zato, ker je ljubil svoje do konca. Bili so časi v Izraelu, ko so se Boga bolj bali, kakor pa ljubili, zato je pa Gospod s krvjo mojega sina storil novo zavezo s svojim narodom, ki, bode klical Jehova zaupno, kakor otroci: Oče naš! . . . Daj nam danes naš vsakdanji kruh! Ta kruh, Samuel, je On sam.“

* * *

Bilo je nekaj tednov pozneje. Zopet so gorele svetilke v Nikodemovi dvorani ob Sionski gori, zopet je mož stal v svečeniški opravi pred oltarno mizo.

Ko je pa vzel srebrno ploščico, na kateri je bil kruh in ga pričel razdeljevati, tedaj se je dvignil mlad, belo oblečen mož v prvih vrstah in šel je spoštljivo k oltarju.

Bil je Samuel.

Kakor pred leti, tako so mu tudi sedaj zveneče besede: Vzemi in jej, uživaj me, ker jaz sem kruh življenja. Bolj, kakor takrat pod palmami, je občutil sladkost božje ljubezni.

Po svetem obhajilu je zopet šel s sklenjenimi rokami na svoje mesto, kjer se je zatopil v globoko premišlevanje o ljubezni Očeta, ki je poslal edinega Sina v smrt, da je odrešil svet.

Ko je vstal, je bilo že pozno zvečer. Šel je domov in izprehajal se je po strehi hiše svojega očeta med cveticami in lilijami, toda njegova duša ni bila več v dvomih, temveč jasno in zavedujoč se prave smeri, je plavala k svojemu Bogu in Odrešeniku.

APOSTOLSTVO LAJIKOV.

za mlade in stare priredil F. V. P.

(Dalje.)

Neki duhovnik je videl v katoliški hiši na mizi ležati nek Chikaški magacin. Začudeno ga je pogledal, tako, da je to opazil tudi gospodar. "Kaj ne, ta list se vam ne dopade? Ej, pa saj ni nič tacega v njem, kar bi bilo proti veri." — V neki naselbini živi prav dobra katoliška družina, ki je pri ustanovitvi cerkve in župnije veliko gmotno pomagala, ima pa naročene poleg drugih tudi brezverske liste. In v tej družini imajo otroke od 7 — do do 20 let stare in znajo večji vsi slovensko čitati. Ako se kaj tacega dogaja v vernih in dobrih družinah, kaj naj še pričakujemo od onih, ki niso ravno tako natančni kristjani. Ali se naj potemtakem čudimo, da ti potem čitajo cerkvi in veri sovražne liste in kupujejo brezbožne knjige?

K temu pa pripomore neredkokrat kolikor toliko tudi katoliško časopisje samo. Mnogokrat zaradi nekaj brezplačnih vzorcev ocenijo iz kolegijalnosti laskavo veri in nramnosti nasprotujoče knjige in časopise, k večjemu, da ob koncu ocene pristavi, da se s to ali ono točko ne strinja i. t. d. To pa seveda ne ovira, da gredo potem tudi dobri katoličani večkrat na limance in naroče tak list ali brošuro.

Tudi se premalo pazi, kake oglase priobčujejo katoliški listi. Nek tak list v Ameriki večkrat priobči oglas neke "Novelity Co." iz New Yorka, kjer se baje dobi krasna knjiga s 1000 slikami za samo štiri cente, katere se naj pošlje v znankah. Že iz radovednosti, kakšno knjigo bo dobil za 4 cente, marsikdo pošlje ta znesek in potem dobi pismo, v katerem se mu sporoča, da naj pošlje toliko in toliko dolarjev, pa mu bodo knjigo poslali.

Pošlje naj prvič samo polovico označene svote, drugo pa lahko pošlje pozneje, in res dobi knjigo, v kateri je vsepolno najostudnejših podob, pred katerimi mora pošten človek zarudeti.

Temu se mora priti v okom. Kupujmo zanaprej dobre in poštene knjige, naročimo časopise, o katerih vemo, da so dobri in da niso dvomljive vsebine. Kupovati in naročati liste in jih tudi drugim posojevati, je ravnotako zaslužljivo dobro delo, kakor katero drugo bogoljubno delo. Dandanes je to ena največjih dolžnosti praktičnega katoličana.

2. Dolžnost dobrega katoličana je tudi, da priporoča tudi drugim v naročbo dobre knjige in liste. Poglejmo, kaj vse storijo sovražniki Cerkve, socialisti in prostozidarji, da spravijo svoje liste med narod. Tisočake žrtvujejo za agitacijo vsako leto in se ne ustrašijo nobenega truda. Družine, ki bero katoliške liste, je treba nahujskati in v vsako hišo utihotapiti liberalen list, je njih geslo. Ženo je treba odtujiti cerkvi in njeno dušo zastrupiti z romani in časniki, ki predočujejo vero kot nesrečo in oviro blagostanja. Tako se glasita dva najvažnejša recepta socializma. Mi pa naj pri vsem tem držimo roke križem? Sedimo naj za pečjo in tarnamo o slabih časih? Ne, stokrat ne! Bodimo apostoli dobrega tiska! "Kdor razširja dobro berilo, ta je apostol", je rekel sloveč jezuit pater Roh. Če nam dopuščajo sredstva, kupimo dobre knjige takim, ki so revni in jih sami ne morejo plačati. Dajmo dobro berilo v roke tudi takim, ki nobenih dobrih knjig v roke ne dobe, ali ne vedo, kje se lahko dobijo. Dandanes se za malenkostno svoto

dobe prav izvrstne in dobre knjige, ki služijo da jih ljudstvo bere, na primer knjige Zveze Katoliških Slovencev, ki so izšle tukaj v Ameriki. V zalogi bukvarne "Ave Maria" (62 St. Mark's Pl. New York, N. Y.) je veliko dobrih in zanimivih knjig na prodaj, katere si lahko naročiš za mal denar. Piši po cenik. Ako ti pa ne dovoljujejo denarna sredstva, da bi si kupoval knjige, tedaj išči prilike, da tu pa tam s prijaznimi besedami podučiš svojega soseda, svojega prijatelja in ga nagovoriš, da odpove slab, veri sovražen list in ga nadomesti z dobrim.

Priprost zastopnik nekega katoliškega lista je vzel seboj nekaj socialističnih listov poleg lista, katerega je zastopal in šel po hišah. Čital je ljudem odstavke iz teh listov, ki so sramotno pisali o veri in cerkvi in nasprotno tudi odstavke katoliškega lista. Dosegel je, da se je v mali naselbini, ki je štela komaj 70 družin, naročilo na dober list 40 naročnikov. Veliko število je pa odpovedalo veri sovražne liste.

"Ko je že sedaj pokojni Marquis D. J. Oliver iz San Francisco", tako pripoveduje nadškof Croke, "bil v Italiji, obiskal je tudi staro revolucionarno mesto Bologno. Videl je tam v neki izložbi pri knjigotržcu malo brošuro, ki je imela na naslovni strani sramotivno karikaturo papežev. Plemeniti mož je vstopil v prodajalno in vprašal, koliko ta knjižica stane in koliko je imajo še v zalogi. Imeli so jih še nekaj sto. Oliver je mirno kupil vse, raztrgal je pred očmi strmečega knjigotržca dvoje knjig in jih potepal z nogami, ostale je pa ukazal sežgati."

Kako lahko bi nekateri trgovci svojim odjemalcem podarili za Christmas ali novo leto, namesto drugega darila, naprimer "Ave Maria Koledar." Neko dekle je več let zaporedoma naročila 200 koledarjev in jih brezplačno razdelila med rojake.

Veliko je naših rojakov po nekaterih naselbinah, ki še vedo ne, kje bi se dobile

dobre knjige ali časopisi. Ne vedo da izhajajo v Ameriki listi, kakor je Ave Maria, Glasilo, Sloga, Amerikanski Slovenec i. t. d. Mnogokrat je tema kriva brezbržnost. Skrbimo, da se jim pojasni, kako koristni so ti listi, koliko lepih povesti prinašajo in podučnih člankov, v katerih ni strupa in pridobimo jih, da se vsaj za poskušnjo naroče na list, vsaj za eno leto.

Kdor le more, ta naj pomaga razširjati dobro berilo in škodljivega zatirati. To je najvažnejše apostolsko delo katoliških lajikov sedanjega časa. "Kdor dandanes", je rekel veliki škof Viljem Ketteler, "nima smisla za katoliški tisk, se ne more imenovati dobrega katoličana."

Kdor razširja dobro berilo, je apostol.

4. Apostolstvo lajikov v družini.

Dva častnika, stara tovariša, ki sta služila oba pri enem in istem polku, se srečata na cesti. Bil je ravno praznik. Eden je ravnokar prišel iz cerkve, kjer je bil pri sv. obhajilu.

"Kako je vendar to mogoče", ga je nagovoril tovariš, "ti si ravno tako vojak, kakor jaz, pa hodiš v cerkev?"

"Temu se čudiš? To ni nič posebnega! Kar zadeva moje versko prepričanje, me je izpreobrnil pridigar, ki ni nikdar o veri govoril — in to je moja soproga. Bila je pobožna in ker jo resnično ljubim, sem spoštoval njeno versko prepričanje, da si ga nisem delil žnjo. Kot deklica je že delovala pri raznih cerkvenih društvih in podpisovala se je vedno: "Otrok Marijin". Ta mala besedica se mi je sicer zdela smešna, toda dopadla se mi je, da si sam nisem znal zakaj. Kot mlada žena mi je bila zelo udana, toda ostala je, kakor je bila, pobožna, vestna in marljiva v obiskovanju cerkve. Nikdar nisem mogel opaziti, da bi vsled njene pobožnosti le malo zanemarjala svoje druge dolžnosti. Redkokdaj mi je omenila kaj o Bogu, toda kaj je ona v tem oziru mislila, sem ji bral v očeh. Kadar mi je ušla vsled sla-

be navade kaka kletvica, je pobledele, tuintam se ji je prikradla solza iz oči — in to je bilo vse. Toda takoj me je zopet pogledala tako ljubeznivo in udano, kakor bi se nič ne zgodilo. Nikdar mi ni očitala, da sem kaj slabega storil, toda jaz sem v njeni navzočnosti to čutil. Ko je molila zjutraj in večer — molitve ni nikdar opustila — so bile njene oči, kakor izpremenjene. Bili so trenutki, da bi se zgrudil poleg nje na kolena, da me ni zadrževal napuh. Kadar se je pa povrnila iz cerkve domov, se mi je zdela, kakor bi jo obkroževala neka nebeška blaženost. Kadar je bila pri sv. obhajilu, je bila tisti dan še posebno vesela in prijazna. Bila je angelj. Vem, da sem ji večkrat prizadeval globoko žalost vsled svoje brezbriznosti, toda nikoli ni tega pokazala. In glej, po šestletni taki pridigi sem postal drugačen. Zahrepenel sem po Bogu, v katerem zajema moja žena toliko potrpežljivosti in udanosti in ga začel ljubiti. Sam ne vem kako je prišlo, toda ko je prišla nekoč iz cerkve, sem nehote razprostrl roki in jo stisnil na svoja prsa. "Ivanka", sem vskliknil, "pelji me k svojemu spovedniku!"

Mirno, toda iskreno me je objela, oči so ji bile polne solz. "Vedela sem, vedela, da pride enkrat ta srečni trenutek! Vedela sem, da boš tako rekel! Veliko sem za tebe premolila — ljubček."

Od takrat hodim v cerkev in k mizi Gospodovi. — Toda prijatelj — pridi nas obiskat in prepričaj se, kako srečno živimo. Tako je pripovedoval častnik.

Na tisoče mož bi se izpreobrnilo, če bi imeli take žene! Resnična, prava in globoka pobožnost je prvo, kar bi naj lastovala prava krščanska žena. Vsaki dan mora moliti za svojega moža, da gani neskončna milost božja njegovo srce. Toda to pozabi marsikatera žena.

Kakor huda ura in brez prenehanja mu trobi na ušesa, po cele ure mora mož poslušati pridige, pred katerimi nima ne

po dnevi, ne po noči miru. In vspeh? Namestu, da bi se mož poboljšal, postal je še bolj zakrknjen. Kratek vzdihljaj, kratka molitvica za zaslepljenega moža bi več koristila, kajti molitev oblake prodira in spreminja srca. Žena, ki veliko in goreče moli, bo vedno rešiteljica in apostol svojega moža.

K molitvi je treba pridružiti še izpolnjevanje svojih stanovskih dolžnosti. Žena naj ne trati časa s praznimi in nekoristnimi pogovori. Njen edini smoter naj bo, ustreči svojemu možu.

Čeden in prijazen dom, snažno in okusno pogrnjena miza, ljubeznjiva in vesela ženica, — to so stvari, ki priklepajo moža na dom. Skrbi toraj, krščanska žena, da teh stvari ne bo manjkalo v hiši! Potrudi se pripraviti jed okusno, če pa ne znaš, se pa uči. Učiti se ni sramotno. Skuhaj večkrat, kar veš, da možu diši in mu gre v slast. Ne počivaj prej, dokler ni v hiši vse snažno in pospravljeno. Snažna naj bodo tla in stene, miza in stoli, zagrinjala pri oknih in posteljna oprava; čisto naj bo namizo orodje in namizni prt, snažna naj bo tudi obleka.

Kjer vlada snaga, tam se mora mož počutiti srečnega; ostajal bo rad doma in ženo bo imel dan za dnem rajši. Neskaljena družinska sreča vlada v snažnem stanovanju, v snažni hiši.

Toda tretjega, kar je bilo že omenjeno, ne sme manjkati in to je — ljubeznjiva in vesela ženica. Sveti Francišek Saleški je imel prav, ko je rekel: "Z eno žlico medu se ujame več muh, kakor pa s celim sodom kisa." To velja tudi za zakonsko življenje. "Žena naredi moža", pravi slovenski pregovor.

Da, ona premore vse! Žena, ki ljubi svojega moža in potrpi z njegovimi napakami in slabostmi, je junakinja. Kot junakinja naj molče prezira še grenkejša in nezaslužena očitanja, da, tudi surovost in se nikdar nikjer ne pritožuje. Taka žena vse premore, če svojo dobroto zdru-

ži z gorečo molitvijo, kakor je to storila žena prej imenovanega častnika. Taka ljubeznivost je ljubezen, ki se žrtvuje, ponižnost, ki se uklanja, zatajevanje, ki se odpoveduje, potrpežljivost, ki vse prenese, moč, — ki vse, vse premaga. Ona je kakor rosa, ki oživlja rastline; kakor duh cvetice, ki napolnjuje okolico v kateri cveti. Osvojite si, krščanske žene, to ljubeznivost. Ne bo šlo vse tako hitro, toda katera jo bo imela, bo pravi apostol svoje hiše, svoje družine. Ko bi imeli veliko takih apostolov v slovenskih hišah, kako bi bilo vse drugače. Tisoči mož, ki so sedaj kakor divjaki, bi postali krotki, kakor jagnjeta, postali bi zvesti zakonski možje, pridni družinski očetje in dobri kristjani.

Taki stariši imajo tudi dobre sinove in hčere, ki bodo zopet v svojih krogih apostoli in še celo tam, kjer je navidezno vsako apostolstvo lajikov nemogoče. Duhovita hčerka ugledne in dobre družine, je večkrat šla v spremstvu svojih starišev na ples. Ni zanikala, da zelo rada pleše. "Toda", rekla je nekoč mlademu gospodu na nekem balu, "jaz imam zelo rada resne pogovore, kajti deklé se od izobraženih gospodov lahko veliko dobrega priučí. O takih, ki ne znajo nič dobrega povedati, ne maram slišati. In vi, gospod, zakaj se pa vi zanimate? Ali ste katoličan? Jaz sem katoličanka in zelo spoštujem one, ki svojo vero tudi na zunaj izpoznajo in kažejo. Upam da ste vi mož, ki hodite vsako nedeljo v cerkev — — —"

"Oprostite gospodičina, kaj sličnega me še ni nobena ženska vprašala."

"Ne?" Toraj ne hodite v cerkev? Veste kaj, ali se ne sramujete biti katoličan, pa ne živite kakor se katoličanu spodobi!" In med živahnem plesom je pustila elegantnega plesalca obstati. Kdor tega noče razumeti, mu ni pomoči. Toda, čudovito dovolj, da je ostala ta odkritosrčna deklica vedno kraljica plesa, in ni

stem izgubila nobenega ugleda, temveč nasprotno, spoštovana je bila povsod in se je poročila z najboljšim mladeničem njenega rojstnega mesta.

Priprost delavec, priprosta dekla je lahko apostol v družini, pri kateri služi.

"Bil sem edini sin svojih starišev", pripoveduje Beda Weber svojo zgodovino. Moj oče je bil precej rejen, in dober mož. Ljubil je svoje poskuse v fiziki in se je več za svojo električne poizkuse brigal, kakor za mene. Od mene ni družega zahteval, kakor, da sem ga pustil v njegovih študijah pri miru. Moja mati, prisrčno dobra, toda slabotna žena, je vestno skrbela za mojo telesno hrano, za toplo in mehko posteljo, in to je bilo vse. Vse drugo je bilo prepuščeno služinčadi, ki se je morala mojim težnjam pokoriti. Svojo kraljevsko moč v domači hiši sem seveda kolikor največ mogoče izrabljal. Toda v občevanju s priprostimi ljudmi na vrtu ali na polju, sem izgubil takoj svojo divjost. V krogu zagorelih obrazov, katerih znojne kaplje so mi bile lepše, kakor biseri na ovratnih verižicah najimenitnejših gospa, sem se najbolje počutil. Med priprostimi ljudmi, se je začela pravzaprav moja vzgoja. Pobožna kravja dekla se je posebno za mene zavzela in me je podučila o nebeškem in zemeljskem življenju. Z njo sem začel zjutraj in večer moliti k vse-mogočemu Bogu, klečec na povesnu slame, katero je pod moja kolena položila — iz spoštovanja do sina hišnega gospodarja —, dočim je sama klečala na trdnem kamenu. V njenih očeh se je blestela neizrekljiva odkritosrčnost — globoka pobožnost njene duše.

Pobožna dekla se je zavzela za mene. V potezah njenega obraza je bila vidna neizrekljiva prisrčnost, mogočna pobožnost njene duše. Že v pogledu na njo sem se zavedal pričujočnosti Boga, po katerem je uredila vse svoje delo. Ona ni obiskovala visokih šol, kakor profesorji

in učitelji, ki pozneje z vsemi svojimi strupi niso bili zmožni izruvat korenin, katere je vcepila v moje srce ta priprosta ženska. Nikdar ne pozabim moči, ki jo je imela ta priprosta, toda verna duša na moje srce, kadar je govorila o grehu, ki umori vse rože dobre vesti in teži kot kamenita plast nečisto dušo. Hlev je postal po priprost dekli moje vzgojevališče, in še danes nisem pozabil svoje vzgojiteljice — kravje dekle."

Kolikokrat se ponavlja to, kar pripoveduje Beda Weber. Koliko jih je, ki se imajo zahvaliti poštenemu hlapcu ali dobri dekli, da so ohranili svojo vero, svojo nedolžnost. Zgodi se pa pogosto tudi nasprotno, da služinčad zapelje otroke. Toda brezdvomno je večje število takih,

ki so pomagali in še pomagajo starišem v dobri vzgoji otrok in so tako deležni apostolata v družinah.

Najvažnejše in najvplivnejše apostolstvo pa ostane še vedno ženi, ne le samo iz stališča kot soprogi, temveč tudi kot materi. Kdor ima dobro mater, se ne more nikdar Bogu dovolj zahvaliti za to.

Koliko je mož, ki se imajo zahvaliti za svojo časno in večno srečo edinole svojim dobrim ženam.

Največji utis pa naredi, če oče z lepim vzgledom, besedo in dejanjem kaže pravo pot. Oče, ki pobožno moli, ki pogostokrat pristopi k mizi Gospodovi je najlepši vzgled svojim otrokom. Njegov spomin bo ostal dolgo dolgo časa v srcih otrok.

(Dalje prih.)

Večerni Ave.

Pozdravna Pesem.

Silvin Sardenko.

In sedaj stojiš pred nami!
Pónos naš in naša slava,
naš spomin in radost naša!
Bodi zdrava! Bodi zdrava!

Kak oko je željno zrlo:
Kdaj? odkod? in kakšna prideš?
Komaj v noči je zaspalo,
da mu morda ne odideš.

Kak srce je hrepenelo,
da Te Mater sprejme k sebi;
drugo vse je pozabilo,
ko je čulo glas o Tebi.

Roka pa je vence vila,
Kakor še nikdar spomladi:
kot skrivnosti polno Rožo
venčali bi vsi Te radi.

A zakaj Ti to razkrivam!
Vse je Tebi razodeto,
sama vidiš, kjer prosljavlja
Tvoje se ime presveto.

In sedaj stojiš pred nami:
Pónos naš in naša slava,
naš spomin in radost naša!
Bodi zdrava! Bodi zdrava!

Prošnja za blagoslov.

A ne smeš od nas, Kraljica,
dokler nas ne blagosloviš,
dokler trona si ljubezni
še pri nas ne ustanóviš.

Blagoslovi naše hiše,
žitna polja, rožne trate;
zlato klas in belo cvetje
naj povsod nas spomni nate.

dokler nas ne blagoslóviš,
Pa ne smeš od nas, Kraljica,
dokler trona si ljubezni
še pri nas ne ustanóviš.

Molitev za varstvo.

In še ena prošnja vstaja,
s tiho solzo porošena:
Še za hčere, Mati mila,
še za družbo prošnja ena.

Bodi z nami, kadar satan
s poslanjenim trupom mami;
da se duša ne spozabi:
Bodi z nami! Bodi z nami!

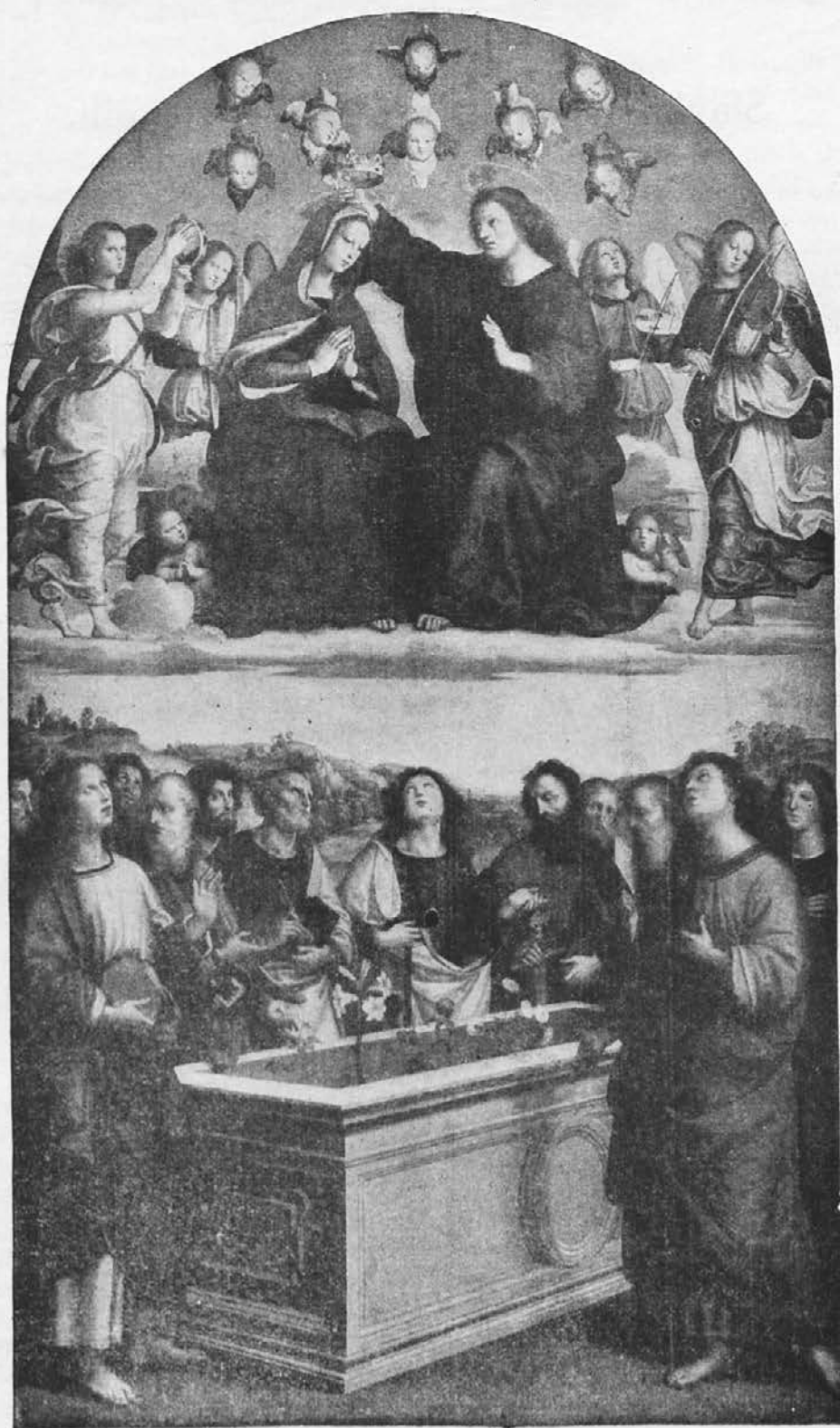
Z nami bodi, kadar žalost
mimo duše naše hodi;
da nikdar se ji ne vdamo:
Z nami bodi! Z nami! bodi!

Bodi z nami! Kadar bodo
naše truplo nesli k jami,
kje tedaj bo duša naša?
Bodi z nami! Bodi z nami!

Z nami bodi! Kadar Stvarnik
k sodbi sede, da nas sodi,
kdo obstal bi tam brez Tebe?
Z nami bodi! Z nami bodi!

To je tista prošnja vroča,
s tiho solzo porošena:
Stori, Mati, da se Tvojih
ne zavrže hči nobena!

Vnebovzetje in kronanje Marije Device.

Slavimo slavno slavo Slavov slavnih.

Kako so nas napadli ko smo pred desetimi leti začeli z listom Ave Maria naše delovanje popolnoma po načelih, katere je doma v stari domovini začrtal veliki, da, največji naš velmož, Dr. Janez Evangelist Krek skupaj z apostolom slov. na-

Mi se za to nismo zmenili, ker smo vedeli, do to ni nikak "klerikalizem", da je to samo potvara resnice od strani naših nasprotnikov, ki so našli svoje bratce tudi tukaj v Ameriki, da so razširjali tedaj gnjili in danes že mrtvi liberalizem. Mi

Dr. Anton Bonaventura Jeglič, knez in škof Ljubljanski, vodja jugoslovanskega gibanja.

roda, škofom Jegličem. Slovenska, amer. javnost, prepojena in okužena s tedaj propadajočim sloveskim liberalizmom, nam je zaklicala skoraj enakoglasno: "Kranjskega klerikalizma ne maramo sem v Ameriko!"

smo vedeli, da so ideje teh dveh velikih mož, kakor glede vere, tako narodnosti, tako glede delavskega vprašanja tako vzvišene, tako krasne in tudi tako zdrave, da morajo preje ali sleje zmagati po celem svetu. Mi smo vedeli, do so to

samo one zdrave ideje demokratizma in narodne in razredne pravičnosti, katere je sedaj naš veliki predsednik Wilson zakical celemu svetu kot edina podlaga pravega trajnega miru in bratske ljubezni.

Še celo nekateri am. duhovniki, ki niso bili doma veliko let, niso razumeli težkega boja, katerega je izvojevala domovina pod vodstvom teh dveh mož. Vrjeli so narodnim sovražnikom, da se gre samo za "klerikalizem", dasi ni še nobena "katoliška" stranka na svetu kdaj imela manj klerikalizma v svojem programu, kakor ga je imela Slovenska Ljudska Stranka v Ljubljani.

Klerikalizem je v ameriški v politiki sploh nenogoč.

Zato smo šli mirno dalje svojo pot, ne glede ne na levo, ne na desno.

Toda naši nasprotniki niso mirovali. Ne bode škodilo, ako spomnimo na pr. na ostudno in na gnusno gonjo proti škofu Jegliču. Ta navdušeni apostol bi bil rad prišel v Ameriko, da bi tukaj videl svoje bivše škofljane, da bi poskrbel za nje, kako in kar bi bilo potreba. Toda našel se je celo mož v duhovski obleki, ki je vrgel vanj blato in neki Valjavec je nadaljeval to gonjo. Da bi preprečili njegov prihod, so pisali vladi v Washington, Apostolskemu delegatu, zastopniku avstrijske vlade in v Rim. Najgrša pisma so pa pisali njemu samemu. Ko je bil pisec teh vrstic pred leti doma, izrazil se je vladika, da tako ostudnih pisem še ni v svojem življenju bral, kakor so bila ona, katera so prihajala za čas one gonje iz Amerike. Da, za vedno bode ostala ta gonja, sramotni madež v naši zgodovini. In kdor bode pisal našo zgodovino, omenjal bode iz tega žalostnega časa s sramoto tudi ona dva imena, ki sta to gonjo povzročila. Škofu Jegliču s tem nista škodovala. Kako velikanske koristi za nas bi pa bilo, to se bode pa vedno bolj kazalo in se že kaže. Vsaj tudi Rev. Sojar piše, da bi se za naše Slovence morali

škofje doma pobrigati. Sedaj jih obsojati ni težko, ko je pa sam vladika hotel priti, so ga pa liberalci napadli, mi ga pa branili nismo, in smo celo pisali, da "ga ne vabimo".

Kako strastni so bili napadi po naših listih tudi na delovanje Dr. Kreka. Predstavljali so ga leta in leta kot največjega narodnega sovražnika in narodnega izkoriščevalca.

Danes pa? . . .

Dr. Krek leži v prezgodnjem grobu. Kakor veliki Mojzes je vodil svoj narod iz tisočletne sužnosti in mu s svojim velikim umom, s svojimi velikimi ideali in svojo veliko ljubeznijo kazal pot v obljubljeni deželo zlate svobode. Videl je že v duhu to obljubljeni deželo. Toda, res samo v duhu. Ravno na predvečer velikih dogodkov je legel utrujen v prezgodnji grob. Prenaporno delo mu je izpodkopalo zdravje in je padel kot junak sredi največjega boja.

In škof Jeglič? Kakor poročajo angleški listi, stoji prav kar pred sodiščem, obdolžen veleizdaje, ker se je postavil na čelo jugoslovanskega gibanja za osvobodjenje svojega tolikanj ljubljenega ljudstva, za katerega je žrtvoval vse, kar je imel in kolikor je le mogel. Zanj je trpel, zanj je stradal, zanj je bil preganjan, zanj je žrtvoval dol ro ime, zanj prejkokal marsikako noč v svoji kapelici, ko je bil bičan po listih radi tega, ker je preveč delal in preveč žrtvoval za svoj narod. Kaj se bode z njim zgodilo, ne vemo. Toda eno vemo, ker ga poznamo, ako bode zahtevala hunska vlada še njegovo kri, pa jo bode rad dal do zadnje kapljice. Kdor je že toliko žrtev prinesel za svojo ljubezen in svoje prepričanje, kakor škof Jeglič, temu ne bode težko nazadnje zapečatiti svojega življenja še z mučeniško smrtjo, z lastno krvjo. Kaj pa je bil Jeglič za slovenski narod, to bode pa povedala zgodovina in s sramoto bodo imenovana imena, katera so tema dvema bla-

gima možema grenili življenje in zavirali njuno delovanje.

Vendar, kar je bilo je bilo. Kdor hoče delati za narod v pravi smeri, pač mora biti pripravljen na bič, da, na križ! Kdor hoče biti zveličar, čaka ga samo križev pot.

Vendar delovanje in trpljenje teh dveh mož ni bilo zastoj. Cel slovenski narod doma je danes združen pod vodstvom teh dveh mož. Cela naša domovina je priznala njihove ideje kot edino prave in vsi njihovi sovražniki so se poklonili, ker so spoznali da je njihova pot edina pot, ki mora pripeljati narod do boljše bodočnosti. Kakor je govoril Dr. Korošec na grobu Dr. Kreka: "Umrli si, naš veliki mož in voditelj, toda tvoj duh je ostal med nami in bode ostal. To ti pri odprtem grobu prisegamo!"

In mi ameriški Slovenci?

Srce nam je igralo veselja, ko smo poslušali pri zborovanju Slovenske Narodne Zveze v Clevelandu, kjer se je govorilo o načinu in smeri edino pravega delovanja med ameriškimi Slovenci za njih koristi in napredek in za pomoč onim doma v starem kraju. Vsi govorniki, katerega koli prepričanja in mišljenja, vsi so bili samo ne ene misli: "Najprej za Krekom!" In v priznanje tega prepričanja, vzela je podružnica šte. 1. ime: "Podružnica šte. 1. DR. JANEZ EVANGELIST KREK".

In ob smrti dr. Kreka, kako z velikim ponosom smo čitali članke po vseh listih o njem. Vsi, vsi brez razlike so morali priznati, da je bil to veliki mož in da so njegove ideje edino v resnici prave narodne in slovenske ideje in da, ako hočemo delovati za narod, moramo iti samo za njim, kar pa je bilo priznanje, da so bili do sedaj v zmoti, da so ga napačno in krivično sodili in da je imela Ave Maria prav.

Desetletnico slavi letos naš list. Kaj bi nas moglo bolj veseliti, kakor ta dejstva. Saj je naš list same dete teh dveh mož. Vsaj sta nas samo ta dva moža navdušila, da smo začeli. Vsaj je naš list deloval samo za to, da bi se ideje teh dveh mož ukoreninile.

Zato živila naša velika dva moža škof Jeglič in dr. Krek.

Mi pa ameriški Slovenci, naprej po idejah teh dve mož, ki niso nič dužega kakor ideje našega velikega predsednika Wilsona, ideje zdravega demokratizma, narodne in razredne pravičnosti, katere zahtevajo enake pravice za vsakega, ki zahtevajo popolno svobodo verskega izpoznavanja, narodnega obstanka in jezika zlasti pa pravice ubogega delavstva.

Slovenski delavec, ne socijalizem ti bo de zboljšal tvoje stanje, temveč pravi Wilsonov — Krekov demokratizem. Za njima toraj!

JEZUŠČEK.

SOVRAŽNIKI VERE.

August F. Florijanc.

Ničesar ne boli vernega človeka bolj, kakor kadar vidi ljudi, ki se nič za svojo dušo ne zmenijo. Res čudno je, ako pomislimo, kako potrebno je skrbeti za dušo, ko je vendar duša del nas, prav zaprav smo mi sami ta duša, ker telo ne misli, ne čuti, ne živi, temveč dela vse to duša. Veliko ljudi je, ki nimajo nobene vere, ne priznavajo ne Boga in tudi ne nobene postave, temveč živijo kakor živali v hlevu, ali dostikrat še slabše. O veri ali Bogu niti slišati nočejo, kajti ako jim kdo kaj takega omeni, zaboli jih srce, je to udarec za njih vest. Zaradi tega pa vsak brezverec sovraži vero. Njegova narava ni dovolj močna, da bi premagala telesno razumevanje in pojmovanje stvari in tako se vname boj v človeškem srcu. Tak človek sovraži Boga in vero vanj in celo njegovo upanje obstoji samo v tem, da hoče zatajiti vse, kar ga vera uči in svari. Da, v tem vidimo razlago, kako je mogoče, da kdo pade tako daleč, da se začne prištevati celo med živali.

To je pa lep dokaz, kako potrebna je vera, da nas obdrži na stopinji, na katero je postavljen človek kot najpopolnejši stvor na zemlji, in da je le brezverstvo ona sila, ki ga pahne v prepad gnjusnega podživalskega življenja.

Vera ima z brezverci, ali bolje rečeno, s sovražniki vere, vedni boj. In kolikor bolj popolna je resnica, katero uči vera, toliko večje je nasprotstvo. In nasprotno, toliko višje pripelja človeka, ako ji sledi. Katoliška vera ima vso resnico, kajti dobila jo je od vira vse resnice, od Onega, ki je resnica sama, — od Boga. Zato je ta vera naš zaklad, iz katerega lahko zajemamo globoke sadove prave izobrazbe in srečnega življenja.

Veliko veroizpovedanj imamo dandanes. Vsaka pravi, da je prava, toda vsaka pa priznava, da more biti samo ena prava, ker je resnica samo ena. Ena in ista stvar ne more biti v istem času res in ne res. Toda vse te vere imajo nauke, ki se med seboj nasprotujejo. Vsi kristjani brez izjeme verujemo v Jezusa Kristusa, ker po njem smo ravno dobili ime — „kristjani.“ Toda to pa še ni dosti, da je kdo pravi kristjan, ud prave vere, ki ima vso resnico.

Kje je toraj resnica, že veliko pove zgodovina. Zanimivo je, kako so se posamezne verske ločinke cepile od pravega debla, ki je pa ostalo do danes isto — od svete katoliške cerkve. Zgodovina nas uči, da je rimsko katoliška cerkev bila mati vseh ločink, da so vse te „vere“ samo izgubljene hčere, ki so zapustile svojo dobro mater in začele hoditi svoja lastna pota. Zgodovina nas uči, da sveta katoliška cerkev kdaj ni mogla kot skrbna mati svoje velike družine uslišati vsega, česar so jo razni otroci prosili, ker ni mogla zatajiti svojega božjega ustanovnika, ker ni mogla in ni smela potvoriti resnice. To pa je bilo pri teh „verah“ uzrok, da so odpadle. Kakor je v družini mati starejša, zato modrejša, kakor so otroci; tako je sveta katoliška cerkev od svojega začetka do danes prešla skozi velike težave in boje, ko so se njeni nauki presejali, kakor pšenica, se presojevali, preiskovali, dokazovali od vseh strani. In vkljub vsem tem raziskovanjem, vsem težavam in bojem, če tudi je imela že tudi slabe gospodarje, vendar je ostala kakor skala na podlagi resnice in ni od nje odstopila niti za las. Celotna resnica, katero je sprejela od Jezusa Kristusa je ohranila ne-

skaljeno in je raje trpela preganjanje, raje je pustila, da so celi narodi odpadli, kakor bi pa postala nezvesta svoji nalogi in bi le za las odstopila od cele resnice. Da, glede resnice spolnile so se besede njenega ustanovnika Jezusa Kristusa: „Ti si Peter skala in na to skalo bom sezidal svojo cerkev in peklena vrata je ne bodo premagala!“ Katoliška cerkev je še danes mogočno deblo, ob katerega se zaganjo moči pekla zastonj, kajti izrastla je iz korenin, katere ji je zasadil nebeški vrtnar Zveličar Jezus Kristus, stvarnik nebes in zemlje. Zato pa, kakor sovražniki božji ne morejo razdehati sveta, katerega je ta Bog ustvaril, tako ne bodo nikdar mogli razdehati tudi resnice, katero je on prinesel, za katero je trpel in umrl. Vse bo izginilo, vse se bode spremenilo, sveta cerkev bode pa ostala vedno ista, danes in jutri do konca sveta. Bog je resnica, resnica je samo jedna in večna.

Morda kdo vprašuje, zakaj so se pa te druge vere, ki so se ločile od katoliške cerkve, vendar tako hitro razširile? Nekateri, ki ne pomislijo veliko, bodo morda rekli: zato, ker so ljudje prišli do spoznanja, da ni vse resnica, kar jih uči katoliška cerkev, temveč treba preustrojiti mnogo naukov. Drugi bodo morda zopet rekli, zato ker je katoliška cerkev prestroga in da ni mogoče živeti tako, kakor njeni nauki zapovedujejo. Ljudje ugibljejo na vse strani, kako bi ugodili svojim nižjim strastem. Njim ni za zveličanje duše, temveč le za življenje po strasteh, le za življenje brez vsakih postav. Duša, Bog, izveličanje je njim zadnja stvar. Ti podložniki brezverstva se kažejo mnogokrat kot ponižne ovce, se hlinijo kot veliki prijatelji naroda, kot njegovi dobrotniki in reševalci. Toda njih srce je drugačno. Dokler ne pridejo do oblasti nad narodom, se kažejo tako ponižne, obetajo ljudem srečo na srečo. Toda to le zato, da pridobe dovolj nezavednih mas za seboj, da potem s tem dosežejo svoj umazan

namen. Ako zasledujemo odpad raznih „reformatorjev“ v zgodovini, ki so povzročili toliko gorja med narodi, ali je le jeden začel svoj odpad zato, da bi res pomagal ljudstvu? Ali se je le enemu šlo za blagor ljudstva, med katerim je začel svoje „delovanje?“ Ali ne najdemo, da se je vsem šlo najprej, v prvi vrsti in skoraj edino le, da so zadostili sebi, svoje strasti, da so pomirili svojo vest da so dosegli svoje sebične namene, morda napuh, največkrat pa mesenost? Zakaj je odpadel Arij, Focij, Luter, Hus i. dr.? Da, vsaka reforma se je začela iz sebičnosti in strasti in je rodila veliko gorja med narodi.

Naš slovenski narod je še srečen v tem, da nima raznovrstnih ver, kot jih imajo drugi narodi. Slovenci, kateri kaj verujejo, so vsi rimo-katoličani.

V drugem oziru se pa vendar ne smemo hvaliti, kajti imamo tudi v našem malem slovenskem narodu veliko nevernikov, brezvercev, ki se pa po krivici imenujejo socialiste. Ti ljudje so uboge zapeljane reve, katere so zapeljali samo naši „rdeči“ listi. Moj namen ni, presojevati naše slovenske liste, ker to ni lahka stvar. Vendar mora vsak pameten človek, bodisi katoličan ali odpadnik, pritrčiti, da list „Proletarec,“ „Glas Svobode“ in „Prosveta“ niso za nobeno izobrazbo slovenskemu delavcu, temveč v pogubo. Kdor pozna način slepenja in potvarjanja resnice med nasprotniki svete vere, ta že takoj pri teh imenih ve, za kaj gre. Daj tem listom popolno oblast in pravico pisati vse, kar se njim samim poljubi, pa boš kmalu videl, kam merijo njih nauki in njih izobrazba.

Večina takih in enakih listov meri samo na anarhijo. Rusija je lep dokaz, katerega ne morejo utajiti. Tam so pokazali taki-le socialisti, kam merijo njih nauki, in kam se pride, ako se njih poslušajo.

Anarhist je danes nagrši človek na svetu. Nevaren je za človeško družbo, kakor krvoločna zver, katero žaja po krvi.

Pred zverinami se sicer lahko zavaruješ, toda proti tem divjakom se je pa težko, ker prihajajo k tebi v ovčji obleki tvojih prijateljev, s polnimi usti raznih lepih obljub in slepenj. Zato pa, ako zabredeš enkrat v njih žrelo, ne povrneš se nazaj tako kmalu, temveč boš najbrže ostal za vedno v njih strašnih krempljih, dokler ne boš izkrvavel. Vsa njih izobrazba je poguba za vsakega, ki jim veruje. Ako bi uredniki takih listov hoteli res narodu in delavstvu koristiti, pisali bi podučljive članke. Pisali in učili bi ubogega delavca, kako naj živi, da si bode življenje boljše, kako naj ravna, da si bode naredil srečnejše življenje, ne pa nesrečnejše. Pomagali bi mu, da bi se boljše počutil, kakor se pa v resnici. Tako pa vidimo, da kolikor večje so plače, kolikor več imami iznajdb, kolikor več imamo pogojev srečnega življenja, toliko več je nezadovoljnosti in nemira na svetu. V naselbinah, kjer je slovenska cerkev in šola,

in kjer še niso razširjeni slabi listi in njih anarhistični nauki, našel bodeš lep napredek, lepo družinsko življenje in zadovoljstvo. Toda v naselbinah, kjer vlada socijalistična anarhija, zapazil bodeš še predno postojiš v kakem slovenskem shajališču, grde besede, ki prihajajo iz okuženih src, videl bodeš žalostne razmere po družinah, našel bodeš otroke, kakor zapuščene reve. V takih naselbinah bi vendar morala po besedah anarhistično-socijalističnih urednikov vladati večja zadovoljnost, kot med dobrimi katoličani. V resnici je pa ravno narobe. Po njih sadu jih boste spoznali, veljajo besede o tem. Zato tudi vi, dragi zavedni slovenski delavci, lahko spoznate vse te zmote, katere se razširjajo med nami, jako lepo že na sadovih, katere so že začeli roditi po slovenskih naselbinah. As the thing acts so it is. Kakoršno je delovanje, taka je stvar sama.

Šmarnični cvetovi.

Marija Pomagaj.

Bilo je pred par leti, ko so pri Zelanovih odpeljali mater v bolnišnico. Doma je ostalo četvero otrok, najmlajši komaj dva tedna star. Zelanova mati je bila zelo bolna, tako, da je še zdravnik imel le malo upanja. Bilo je ravno velikega Šmar-na dan popoldne, ko so jo odpeljali. Njen mož jo je spremljal v bolnišnico v strahu, da nikdar več živa iz bolnišnice ne bode prišla. Žalosten se je poslovil od nje. Tudi sama Zelanovka je bila prepričana, da za njo ni več upanja. Zato je možu pri slovesu naročevala, naj skrbi za otročičke, naj jih varuje, naj jim bode

skrben oče. "Vendar, dokler sem živa, je še upanje", je rekla. "Prosim te, zatecimo se vsi goreče k Mariji za pomoč in za zdravje." Mož ji je obljubil in to tudi storil. Zvečer se je cela družina z velikim zaupanjem zatekla k Mariji v goreči molitvi. Zlasti otročički so jokaje molili za zdravje svoje dobre mamice. Ko je prišel drugi dan mož v bolnišnico, našel je ženo veliko slabejšo, kakor prejšni dan. Komaj ga je spoznala. Govoriti pa sploh ni več mogla. Jokaje je odšel mož od njene bolniške postelje, prepričan, da je sedaj vse izgubljeno. Še z večjim zaupanjem se je doma cela družina zatekla

k Mariji. Tudi sama Zelanovka je v svojih bolečinah goreče prosila Marijo ljubelega zdravja. Prosila je nebeško Mater zdravja, če že ne radi nje same, vsaj radi ljubih otročičkov. — Njena prošnja in prošnje stiskane družine niso bile zastoj. Popoldne nekako se ji je naenkrat zavest popolnoma vrnila in začutila se je veliko boljše. Tudi zdravnik, ki je prišel k nji, je povedal, da je najbrže bolnica rešena, da je vročina ponehala, dasi si tega ni mogel prav razložiti. Vendar bilo je tista bolnišnico in se vrnila med svoje ljube in v malo dneh je Zelanovka zapu-be otročiče, ki so jo jokaje sprejeli. Cela družina je obljubila Mariji, da ne bodo nikdar pozabili njenih dobrot. Še danes vidite Zelanovo mater vsaki Marijin praznik v cerkve pri sveti maši, ko izpolnjuje obljubo, katero je naredla v bolezni, da bode namreč šla vsak Marijin praznik k sveti maši in se tam zahvalila Mariji za pomoč v stiski.

(Po resnični dogodbi zapisal nje mož.)

Ambridge, Pa. — Kajne, da bom dobila tudi jaz mal prostorček za par besedi mojim sosestram po Mariji, Marijinim društvencam, o katerih zadnje čase tako malo čujemo. Seveda veliko naših sester je pozabilo na svojo nebeško mater Marijo, so zašle in sedaj morda žive v obupu in nesreči. Nekatere se tudi pritožujete, kako hudo vam je v tem ali onem kraju živeti med brezbožnimi, pokvarjenimi takimi in takimi ljudmi. To mislim smo že vse poskusile. Jaz sama po sebi vem in ne morem popisati stisk, v katerih sem že bila in katere sem že pretrpela. Toda jaz mislim, če smo zveste Marijine hčere, imamo mogočno varhinjo nad seboj, svojo nebeško mater Marijo. Zato mislim, da smo vesele, če nam da Bog priliko pokazati v hudih priložnostih svojo zvestobo. Sladko trpeti, ako se zavedamo, da trpimo za svojo Mater, za Marijino čast, za čast ljubelega Boga, da hočemo raje umreti, kakor pa Boga izgubiti.—

Toraj, drage sestre po Mariji, v vsaki stiski se zatekajmo zaupno k Mariji in kličimo jo na pomoč. — Tako je tudi Marijina hči K. v Johnstown, Pa. na sebi skusila pomoč Marijino. Nekje so se stepli in bi imelo priti do poboja. Tega je bila slučajno priča K. ki je v strahu začela kričati in klicati policijo. Ko so začuli napadalec ta krik, stekli so za njo. Revica je zbežla v "coal-shandy". Bilo je to ponoči in se je tam stisnila v kot. Napadalec so jo iskali po dvorišču. Čula je, da so govorili med seboj, da jo morajo dobiti in da jo bodo vrgli v vodo, da ne bode mogla pričati proti njim. V strahu je revica trepetala skrita v "shandy". V svojem smrtnem strahu se je pa zatekla k Mariji za pomoč in varstvo, kajti bila je Marijina hči še doma v starem kraju. Poleg te shande, stale ste še dve druga poleg druge. "Najbrže se je skrila v "shando", slišala je govoriti. In res gredo napadalec proti shendam. Vsa se je revica tresla, kaj bode zdaj. Obudila je že kesanje, ker je bila prepričana, da jo bodo res ubili in s povzdignjenimi rokami je prosila Marijo pomoči. Napadalec so odprli prvo shando in drugo. Ko so pa šli h tretji, se je prvi izmed njih spodtaknil in padel. "O, sem ni šla," pravijo in res odidejo. Bila je rešena. Glej, ali ni bila vidna pomoč Marijina v tem slučaju? — Tako hitro dobe pomoč od Marije oni, ki se zaupno k nji zateko. Bodi tudi ti, dragi čitatelj, zvest otrok svoje nebeške Matere Marije in če celo peklo pride nad te, ne boj se, vsaj je Mati s teboj. Posebno ta mesec častimo Marijo! — Pozdravljam vse članice Marijinih družb posebno pa New Yorške, Pittsburske in one v Minnesoti. **Anna Malkovick.**

Cleveland, O. — Brala sem v Ave Maria, da bode tudi letos izšla šmarniška izdaja v čast Mariji Kraljici maja. Zato sem se namenila tudi jaz napisati nji v čast par vrstic. —Tudi letos smo okinča-

le matere in dekleta kakor vsako drugo leto Marijino podobo za lépe šmarnice. Jaz sem to rada delala že od svoje mladosti. Že takrat sem rada trgala cvetlice in sem jih prinesla Mariji na oltar. Imeli smo doma staro teto, ki je posebno skrbela za majniški oltarček. Toda pozneje se je preselila k bratu, ker so jih tam bolj potrebovali. Vzela je seboj tudi svoj lepi oltarček. Moja mati so mi rekli: "No, kaj bode sedaj naš oltarček tako zapuščen? Ali ne boš nič naredila za Marijo?" "Kako bom naredila, ko pa ne znam" sem rekla mami. "Le pojdi, — so mi rekli, pa naroči lep venec in šopkov in cvetlic natrgaj, pa prinesi, bova že kaj naredili." Od tistega časa sem pa jaz prevzela skrb za šmarniški oltarček. Leta 1910. je bil ravno pred šmarnicami rojen moj prvi sin John. Ker sem vedela da bom težko takrat naredila šmarnice, sama, v postelji še, se spomnim, da je prvi maj. "Kaj naj bode letos brez lučke? sem si mislila in res sem vstala in sem našgala lučko. In tako delam vsako leto. Tudi letos bom z veseljem spolnila svojo navado in nabrala rožic v čast nebeški Materi Mariji.

Marija Trček.

..Bila sem deklica 8 let stara, ko so me oče in mati zapustili in odšli v Ameriko. Ostala sem sama pri teti. Toda teta je bila revna in je imela sama dosti otrok Vendar k nji sem se zatekala za tolažbo. Ker pri nji ni bilo prostora sem morala služiti, da sem si zaslužila potrebno življenje in obleko. Ko sem bila stara 13 let, sem zbolela. Nikogar nisem imela, da bi mi kaj pomagal. Bila sem od vse zapuščena. Denarja za zdravila nisem imela. Tako sem bila v veliki stiski in revni. V tem sem se pa obrnila za pomoč k Mariji in res Marija mi jepomagala. Prehladila sem se bila in sem imela toliko vročino, da sem tri tedne preležala na postelji. Še danes vem, kako me je vročina pustila, toda bolezen je šla v noge, ki so se mi tako skrčile, da nisem mogla hoditi. Oh, koliko gorje sem takrat pretrpela. V tej stiski sem še bolj zaupno Marijo prosila pomoči in sem obljubila, da bom šla na božjo pot k trem faram, ako mi Marija pomaga. Ozdravela sem in sem res šla, kakor sem obljubila in sem se Mariji zahvalila za ljubo zdravje.— Dragi čitatelj, ki čitaš te vrstice, obrni se tudi ti v vsaki stiski k Mariji, in pomagala ti bode. Še nikdo ni bil zapuščen, kdor je njo pomoči prosil.

A. S.

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

Neka hrvatska naročnica nam je poslala po en iztis "Radničke Obrane" in Znanje" in piše: "Molim Vas iz srca, velečastni Father, stanite na glavu toj velikoj zmiji, koja grize duše pojedinih familija cjele Amerike. Vidite što pišu, ti luciferi o vieri, o spovedi, o duši, cerkvi i svećenstvu. Ja slaba žena ne mogu da trpim, kako može trpet svećenstvo? Novine su jim već zaustavljene. A sad šalju ovo malo knižko "Znanje". Gro-

zno što rade Moja familija mi je ubita jer veruje to.

Cleveland — Newburg, O. Tukajšno društvo Najsv. Imena (moški oddelek) prav lepo napreduje in šteje sedaj 59 članov. V nedeljo dne 21. aprila je imelo društvo svojo redno mesečno sejo, pri kateri se je sklenilo, da bo drugo nedeljo v juniju sprejem novih udov in skupno sveto obhajilo za društvo. Vse rojake

vljudno vabimo k pristopu. Kdor želi biti v društvo sprejet naj se oglasi pri duhovnem vodju Rev. J. J. Oman ali pa naj pride na sejo tretjo nedeljo meseca maja da se vpiše. Tajnik.

—o—

Springfield, Ill. — Štirideseturna pobožnost se je vršila 14. aprila v slovenski cerkvi Svete Barbare. Sv. Rešnje Telo je bilo izpostavljeno pri osmi maši. Pri sklepu pobožnosti je imel slovenki in slovaški govor Rev. F. S. Mažir sam, v angleščini pa Rev. Kl. Stolze. Pri spovedovanju je pomagal tudi slovaški župnik iz Virdna, Ill. Rev. J. A. Vraniak.

Springfield, Ill.: Že davno sem Vam mislil častitati na Vašem izbornem delovanju in na Vaši neustrašenosti napram Chicaškemu boljševiku in njegovim prijateljem — socialistom. Toda obilno delo me je zadrževalo. — Le nevstrašeno naprej! Duhovniki smo z Vami če tudi brez enega. — S srčnimi pozdravi Vaš Rev. Frank. S. Mažir.

—o—

Opazka urednikova! — Hvala Vam lepa za to pismo. Kakor ste brali, dobil je Glas Naroda korajžo za napad na naše delo, ker je trdil, da smo osamljeni v našem delovanju, da niso "z nami niti oni, na katere smo se baje s toliko hinavščino sklilevali." Zato smo Vam iz srca hvaležni za te navduševalne besede. V boju človek potrebuje prijateljev in navduševanja. Bog Vam povrni! Urednik.

—o—

Cleveland, O. — Cenjeni: — Tu Vam pošiljam Monej Order, . . . Dalje Vam sporočam, da se strinjam kot mož in katoličan z Vašim imenitnim delom. Le krepko naprej v boju proti zagrizenim sovražnikom vsega, kar je dobrega! Jaz sem z Vami in vem, da nisem edini, da jih je mnogo, da so vsi zavedni in resnicoljubni rojaki, ki so odločno za Vami. — Voščim vam srečo ob desetletnici, da bi vaše imenitno delo od sedaj naprej pro-

cvitalo in rodilo še obilnjega sadu, kakor ga je že sedaj, v srcih vseh naših rojakov. Vaš naročnik **Frank Perme.**

—o—

Opomba urednikova: Hvala tudi Vam za te lepe besede. Da, številna pisma in bodrilne besede od vseh strani Amerike nas hrabre in bodre! Ne! Dokler imamo za seboj narod, in sicer cvet slovenskega naroda, kar so ravno naši katoliško zavedni možje in cvet slovenske duhovščine, ne bojte se ne bomo se dali tako hitro ugnati! Tudi mi pravimo: Krepko naprej po začeti poti in zmaga je gotova. Bog Vas živi! — Urednik.

—o—

Velikodušen dar. — Mrs. Kuhelj iz Clevelanda nam je poslala \$50.00 za Indijansko cerkev Rev. Fathra Lampeta O. S. B., o kateri smo pisali pred nekaj tedni. Mi se tem potem blagi dobrotnici prav iskreno zahvaljujemo in ji kličemo v imenu Indijanske naselbine v severni Minn.: **stokratni Bog plačaj!** — Denar smo odposlali Rev. S. Lampetu in ga pozivljamo, naj nam še kaj večkrat sporoča o svojih težkih misijonih med Indijanci.

—o—

V cerkvi sv. Lovrenca v Newburgh, Cleveland, O. je znašala velikonočna kolekta \$959.54. — Krasno spričevalo, kako lepa sporazumnost vlada v župniji, med župljani in blagim g. župnikom Rev. J. Omanom. — Kipi naše cerkve potrebujejo novih barv. Pripravljajo se, da jih bodo prenovili. Prenovljeni bodo kipi Sv. Jožefa, Matere Božje, sv. Antona, Srca Jezusovega in sv. Ane. — Tudi imamo več novih stvarih v cerkvi, tako na primer krasen kropilnik, lep križ, i. t. d. Vse to so darovi požrtvovalnih faranov.

V Lorain, O. bode 26. maja, nedelja presvete Trojice, slavnostni dan za slovensko naselbino. Ta dan bode zapel svojo novo sv. mašo ondotni rojak Rev. Anton Bombač. Stariši novomašnika so doma

oče Anton iz Rakeka in mati Marija iz Preserja pri Borovnici, ki je sestra Rev. Kazimirja Zakrajšek. Novomašnik je študiral do šeste šole v škofovih zavodih v Šent Vidu, od šeste šole dalje pa v Rochester, N. Y. in v Clevelandu.

Posvečen bode v škofijski cerkvi v Clevelandu, v soboto 25. maja ob 9. uri dopoldne. Rojake, katere zanima videti lep obred mašniškega posvečevanja opozarjamo, da se ga udeleže.—Ta dan bode posvečen tudi drug Slovenec iz Clevelanda Rev. Prinčič.

Oltarno društvo cerkve Sv. Vida je naročilo za velikonočne praznike lep nov križ nad tabernakelj in veliko krasnih cvetlic. — Velikonočna kolekta je znašala \$2.517., k čemur pa še niso prištete svote učencev in drugih darovalcev. — Cel post so se vse pobožnosti v cerkvi sv. Vida jako lepo vršile. — Ljudstvo spoznava, kje je prava sreča. — R. J. Ponikvarju častitamo na krasnih vseh. — Pevski zbor izvrstno napreduje pod spretnim vodstvom pevovodje g. M. Holmarja.—

Praznovanje velikonečnih praznikov v cerkvi Sv. Cirila in Metoda v Lorainu je bilo tako slovesno, kakor še nikdar ne preje. Kolekta je znašala \$701.00, kar priča, da se Lorain dviga! Čast! — Rev. A. Berk se zelo trudi za napredek župnije.

Umrli je v Chicago, Ill. nadškof Weber, provincijal OO. Resurektijonistov, poljskega reda, ki ima velikanske župnije po Ameriki.

Skoraj \$700.00 so nabrali Slovenci v New Yorku za takozvani sklad Kolumbovi vitezov. Čast!

Nadškof Ireland iz St. Paula je nevarno zbolel. Bil je velik prijatelj Slovencev in

je njegova zasluga, da imamo v Ameriki toliko slovenskih duhovnikov.

Neki socijalist iz Clevelanda, — piše se Jos. Ivanetič, — zagovarja nezakonske matere. Reveža najbrže vest peče.

“Enakopravnost,” je ime novega dnevnika, ki je začel izhajati v Clevelandu.

Sheboygan Wis. — Tukaj je umrla večletna naročnica “Ave Maria”, Mary Kováčič, rojena Zupančič, doma iz Debenc, župnije Mirna na Dolenjskem. Bila je blaga žena, katero je vsakdo spoštoval, kdor jo je poznal. Priporočam jo vsem čitateljem “Ave Maria”, da bi vsakdo zmolil za njo vsaj eno Češčeno Marijo. Bila je članica altarnega društva. — **Jakob Prestor.**

(Prosimo, oprostite, da smo morali skrajšati, ker imamo tako malo prostora. Upam, da je vse eno dobro. Urednik.)

Sparta, Minn. — Pošiljam mal dar za list “Ave Maria” in vam želim vspeha, da bi list “Ave Maria” prav kmalu začel izhajati vsaki teden in da bi zahajal v vsako slovensko hišo v Ameriki, ker je to gotovo najboljši slovenski list v Ameriki.

Mrs. Fr. Ambrosch.

Cerkveni Fair v New Yorku je prinesel slovenski cerkvi Sv. Cirila in Metoda lepo svoto \$796.27 čistega dobička. Bog plačaj stoterno vsem delavcem in darovalcem!

Ljubljanski škof je obdolžen veleizdaje, tako poročajo angleški listi te dni. V Ljubljani so izruhnili veliki nemiri in vojaštvo je šlo nad lačno in sestradano ljudstvo s puškami in bajoneti. Ubogi naš narod! Vse sinove mu je kruti Nemec pobil in poklal, kolikor jih ni bilo v vojski ubitih, so jih divji Huni pobesili in postrelili doma po ječah. Vse narodno

misleče duhovnike so potaknili po ječah in sedaj so se lotili celo našega milega vladiko, apostola slovenskega naroda škofa Jegliča! — Rojaki, je še kdo med nami, ki je izdajalec, ki še čuti z hunske Avstrije? — Da, komur niso do sedaj vsi dogodki odprli oči, mislimo, sedaj najnovejši dogodki, jih jim morajo. — Vidite, dragi naročniki, ki ste bili v začetku hudi na nas, ko smo pisali proti Avstriji in klicali slovenski narod k delu za osvobodjenje. Vidite, mi smo vedeli, ker smo poznali naše sovražnike. Rojaki, vsi v Slovensko Narodno Zvezo! Vsi se organizirajmo v mogočno vojsko, da bomo tukaj izposlovali prostost svoji ljubi stari domovini. To je naša dolžnost! Izdajalec je, kdor sedaj križem roke drži!

—o—

Veliki petek letos je nemški krvolok cesar Viljem praznoval prav po svoje! — Streljal je na cerkev v Parizu, kjer so se zbirali k pobožni molitvi verniki one vere "katero on sovraži," kakor je sam pisal pred leti. Prelivati nedolžno kri žena in otrok, to je posebno veselje tega modernega Nerona. Upamo, da bode dobil kmalu zaslužen plačilo svojega predhodnika Nerona.

Zanimiv slučaj. — Slovaška Katoliška Jednota je ravnokar dobila znamenito pravdo, katera je tudi za nas Slovence velike važnosti. — Neki Kacser iz Clevelanda se je državno veljavno razporočil s svojo pravo ženo in se civilno poročil z neko Marijo Stana. Po nemarnosti krajevnega društva je pa ostal nekaj časa v Jednoti v takem stanju. Zgodilo se je pa, da je umrl. Tedaj še le je Jednota izvedela za cel slučaj in seveda zadržala izplačanje smrtne podpore tej drugi "ženi". Marija Stana je pa šla k sodnji in Clevelandsko sodišče je odločilo, da ona nima pravice do podpore in da Jednota sploh ni dolžna nikomur te podpore izplačati. Svojo obsodbo je sodišče utemeljilo s tem, da

je izreklo: "ko je Kacser prestopil Jednotina pravila, je s tem prenehal biti dobrostoječi ud Jednote in nečlanom pa Jednota nima pravice izplačevati posmrtnine."

Ta slučaj je jako zanimiv in je dobro, da si ga zapomnimo tudi mi Slovenci. Zlasti velike važnosti je utemeljevanje te rabsodbe, ko sodišče pravi, da je ta član že s tem prenehal biti član, ko se je pregrešil proti točki v Jednotinih pravilih, ki zažuga kazen izločenja iz Jednote za prestopnik. Toraj ni treba še le kakega posebnega izločenja.

Po tem izreku sodišča bi bilo enako tudi glede točke o velikonočni spovedi. Tudi za prestopnik te točke je zažugana suspendacija. Kdor toraj ne opravi velikonočne dolžnosti, se še s tem sam suspenda iz Jednote in Jednota mu ni dolžna plačati smrtne popore, ker ni bil dober član Jednote (member in good standing).

Na ta slučaj opozarjamo tudi našega dražestnega Kondata, ki je toliko pisal po slovensko in po angleško proti nam in našem uredniku, in klical celo predsednika Wilsona proti nam, ker smo rekli, da je zakon pred svetno oblastjo za katoličana neveljaven in da je življenje v takem zakonu grdo nečisto življenje. Tu ima slučaj, ko se je **U. S. Court v Clevelandu** izrekel popolnoma v smislu naših člankov. Konda ali imate sedaj dosti?

Bonifas, Mich. — Težko in slabo mi gre pisava, ali ne morem drugače, da moram protestirati proti takemu napadanju na naš pošteni list Ave Maria in na vse, kar se strinja z njim. Prosim Vas, gospodje krog Glas Naroda, posebno očeta, Sakserja, kdaj boste prenehali s svojimi napadi na naše duhovnike. Pustite jih že enkrat v miru, ker Vam nič nočejo! Spomnite se, da se Vam bliža že večer življenja. —

"Kdor vas zaničuje in preganja, mene zaničuje in preganja." To so besede Kristusove. Ali Vam ne bo dolg čas se

greti na onem svetu skupaj s "kajzerjem?" Ako Vam nočejo duhovniki na Vaša napadanja molčati, kakšni varuhi Siona bi pa bili. To vemo, da bi volk rad raztrgal jagnje, čeravno pije vodo nižje. Ali tega ne bode dosegli, ker gospodje so na pravi poti in mi stojimo trdno za njimi, dokler nas bodo tako vodili, kakor dosedaj.

Le tako naprej! Veliko ste storili v teh desetih letih, in še več bi bili, da vas tako ne črnijo in obrekujejo. Mi pa, katoliški možje, požurimo se še bolj in pomagajmo po svojih močeh in podpirajmo katoliške liste. Katoliški listi so glavne trdnjave, ki se bodo držale trdno do zmage proti našim janičarjem. Za obžalovati je tudi, da se more dobiti še mož v črni suknji, podoben Rev. Bercetu v starem kraju. Toda ta se je skesal in je po časnikih preklical svoje napačno ravnanje Dal Bog, da bi se tudi ta učenec Kristusov potrkal na prsa in obžaloval svojo zmoto, da ne bo več imenovan od opičarjev "blaga duša". Daj Bog boljšo bodočnost slovenskemu narodu v Ameriki!

John Mišič.

Aurora, Minn. Ker so od nas bolj redki dopisi, Vas prosim za nekoliko prostora v priljubljenem nam listu Ave Maria. Velikonočne praznike smo praznovali bolj žalostno kakor bi pa bilo potreba in to zato ker nas je toliko Slovencev pa nimamo svojega duhovnika.

Kako je veselo čuti, kako se po družih nasebinah gibljejo in napredujejo v verskem oziru, kako se trudijo katoliški možje da bodo posušili rdeči plevel, kar se jim je že deloma posrečilo. Zato Aurorčani, tudi mi stopimo na noge, da bomo imeli kaj pokazati svojega napredka! Vsa čast zavednim katoliškim možem na Evelethu in njih dušnemu pastirju č. g. A. Leskovicu!

Naročnik in opazovalec.

Listnica uredništva. — J. Z. iz Mascoutah, Ill. Vaše dolgo sporočilo o krivicah, katere ste pretrpeli od strani S. N. Jednote, ne moremo priobčiti. Saj tolikrat povdarjamo, naj nikar katoliški Slovenci ne silijo v drugačne, kakor samo v katoliške Jednote. Katoliška Jednota je edina jednota za katoličana. Kdor

se pa med otrobe meša, ga pa... Da, tako je! Ako pri nekatoliški jednoti kakega zavednega katolika oropajo vse podpore, ako oropajo otrociče podpore, to ni nič! To smejo! Ako pa katoliška jednota zahteva od svojih udov spolnovanje pravil in se ravna po pravilih, potem pa gorje! To vam bo krika in vika. Da, morda bodo pa katoliški Slovenci vendar počasi spoznali, kako so se dali slepiti! Dal Bog! Čas bi tudi že bil!

—o—

Oakdale, Pa. — List Ave Maria se mi tako dopade, da ga težko pričakujem. Takoj ko ga dobim, ga prečitam. Želim, da bi ga imela vsaka slovenska družina v Ameriki naročenega, kajti marsikaj lepega bodo čitali v tem listu. Ali kaj ko se ravno mi Slovenci damo tako hitro preslepiti vsakemu sleparju in mu vrjamo kar koli nam hoče natveziti. Ali ni ravno katoliški duhovnik, ki nas uči zmernega življenja? ki nas svari naj ne prepijemo vsega in naj se ne vlačimo z ničvrednimi ženskami, k čemur sem pa že tolikrat čul, da nas zapeljujejo nasprotniki vere in duhovnikov? — Kdor sovraži vero in duhovnike, jih sovraži, ker noče lepo živeti. Toda na zadnje pa vsak spozna, ko je že prepozno in vsak duhovnika kliče v stiski. — Naj povem slučaj iz starega kraja — V našem kraju je živel premožen gostilničar. Bil je spoštovan in vse ga je hodilo izpraševati za svet. Bil je tudi izobražen. Imel je srečo in premoženje mu je vidno rastlo. Ljudstvo cele okolice ga je ljubilo, ker je bil vsakemu dober in postrežljiv. Imel pa je edinega sina, ki je bil pa popolnoma nasprotnega duha. Ko mu je oče umrl, je podedoval za njim celo premoženje, katero so cenili nad 60.000 kron. Toda od slabe družbe se je navzel velikega sovraštva do duhovnikov in vere. Dostikrat sem ga slišal sam, kako je psoval vse te stvari. Večkrat sem ga posvaril, dasi sem bil še le osemnajsetletni mladenič, naj se nikar tako surovo ne izraža o božjih stvarih proti ljudem, ki prihajajo v njegovo trgovino. Ljudje mu iz večino niso veliko oporekali, vendar vsak si je mislil svoje in se ga začel ogibati. Tako je imel vedno manj in manj odjemalcev in njegovo premoženje je začelo iti rakovo pot. Služil sem pri njem dokler nisem šel k vojakom. Nekoč sem pa dobil k vojakom brzozjav, da je umrl in da naj pridem na pogreb. Toda brzozjav je prišel prepozno, tako da nisem mogel oditi. Toda nekaj tednov pozneje sem srečal v mestu njegovo ženo, ki je prišla kupovat. Ta mi je začela pripovedovati cel slučaj, kako je bilo, da je tako hitro šel. Povedala je, da so ga ljudje vedno bolj in bolj opuščali, in da je trgovina šla silno nazaj. To ga je pa napolnilo še z večjo jezo, da je še bolj preklinjal duhovnike, češ oni so mi krivi vsega, ker v njih rog ne trobim, pa ljudi ni k meni. Iz

jeze se je udal pijači in si s tem nakopal bolezen. Ko je bil v stiskah in bolan, prosil je svoje bivše prijatelje s katerimi je pripravljaval svoje premoženje, in ki so ga še podpihovali, da je preklinjal in se jezil, naj mu pomagajo iz stiske. Toda eden za drugim so mu hrbet obrnili in ga pustili v stiski. V teh žalostnih časih in stiskah se je pa zavedel in spoznal svojo neumnost. Videl je, kaj so svetni prijatelji, ki se tako radi zbirajo okrog človeka, dokler je zdrav in ima kaj pod palcem. Ko pa tega ni več, ga pa zapuste. Obrnil se je na župnika, katerega je preje tolikrat preklinjal mu toliko nagajal in nasprotoval, kjer je le mogel. Gospod župnik je takoj šel k njemu, ko so ga povabili in se ni prav nič pomišljal. Pomagal mu je kolikor mu je le mogel. Ko je bolezen napredovala, spravil ga je z Bogom, lepo prevedel in pripravil na stransko pot v pečnost. Kako je lepo prosil ta človek gospoda župnika za odpuščanje, da ga je žalil in vse druge, da jim je dajal pohujšanje. Jokajoči ženi je pa naročal naprej in naprej, naj vsaj ona drugače živi, kakor je pa on dasi je bila ona dobra žena in verna. "Revež se je prepozno spoznal." je vzdihnila žena. Ko bi ne bil poslušal svojih slabih prijateljev, bi bil lahko še sedaj živ! Kaj mu sedaj pomagajo vsi ti slabi prijatelji! Neumen je bil, pa je prepozno spoznal! Ko bi bil pаметen, se držal vere, bi nikdar tako globoko ne bil zabredel. Sedaj je pa vse šlo. Vse mi je

prodano. Par tisočev mi je ostalo od celega prodanega ogromnega posestva." In žena si je obrisala grenke solze, ki so se ji vlije po velih licih. Smilila se mi je revica, toda pomagati ji nisem mogel. Slabi prijatelji, neumni brezverci so jo nesrečno naredili, možu pa prezgodnji grob skopali. Da, res božji mlini počasi meljejo, toda drobno in gotovo. — — — Udeležil sem se sv. misijona v Pittsburghu, Pa. Udeležba je bila velikanska, kar je samo v čast Pittsburžanom. Posebno jim je v nonos njih novoustanovljeno možko društvo Najsvetejega Imena. — Krepko naprej po začrtani poti, možje, krepko naprej po poti, katero Vam je tako krepko začrtal misijonar P. Zakrajšek. Zares so bile krepke bodrilne besede Patra Zakrajšeka! Če je bil kak odpadnik pri pridigi navzoč, gotovo ga je morala pridiga prepričati, da ima on, misijonar, prav s svojimi nauki in da je vse zmota, kar ga uče brezverci. — Upam, da bomo živeli po teh naukih vsi, ker to je samo nam v korist. Da, seme naukov ni padlo na skalo ali med trnje, ampak na rodovitna tla in bode rodilo stoteren sad. Čast Vam, gospod misijonar in Bog Vas blagoslovi pri Vašem tako trudapolnem delu za svoj toliko ljubljeni slovenski narod. Priloženo pošiljam . . . Želeč Vam veliko uspeha pri delu za dobro katoliško stvar, pozdravljam vse bralce in bralke lista Ave Maria. Tebi list pa želim, da bi postal skoraj tednik in dobil veliko naročnikov.

Štefan Jenko.

Poizvedovalni kotichek.

Vprašanje. — Nekdo je neveljavno poročen v cerkvi, ker je zatajil zadržek, ki dela njegov zakon neveljaven. Stvar pride na dan. Ta zakon postane toraj javno divji zakon pred katoliško cerkvijo. Veljaven pa ostane pred ameriško državo. Ta človek, ki živi v taken divjem zakonu, je pa v katoliškem društvu. Društvo ga po pravilih Jednote, h kateri spada, suspenda, ker dotičnik noče pustiti takega grdega življenja. Ali ga ima društvo pravico suspendati? 2. Ali bode društvo opravičeno tudi pred svetno sodnijo, da je to storilo? 3. Ali se ga more prisiliti, da mora ubogati jednotina in društvena pravila?

ODGOVOR: — Slučaj je nejasen. Pošljite nam natančnejše podatke: 1. v kateri Jednoti je 2. ali je zakon tudi pred državo neveljaven? 3. v kateri državi je to?

Ako je to ud kake katoliške Jednote, ki ima vsaj v imenu, "katoliška" da je če tudi nima natančnejih določil glede verskega

neveljavnega ali veljavnega zakona, imeli so ti udje popolnoma prav in dolžnost, da so ga suspendali, ker se pri taki jednoti vse sodi s katoliškega stališča, pa naj je ta član brezverec ali katolik ali Turek. V katoliški Jednoti je bil in katoliška Jednota ga je suspendala, oziroma društvo katoliške Jednote, zato bode sodnik vedno vpošteval nauk katoliške vere glede takih le točk. Zato, edino zato so nasprotniki vere pri Jugoslovanski Jednoti tako nastopili proti katoliškemu imenu te Jednote, ker so vedeli, koliko pomenja za celo organizacijo že samo to ime. Ako je morda to slučaj, da je kdo doma poročen, pa je tukaj ogo-ljufal kako revo, potem seveda je ta zakon tudi pred državo neveljaven in ako ga kdo naznani, bode radi "poligamije" "mnogoženstva" zaprt in kaznjevan. Ako je toraj slučaj tak, toraj 1. je imelo društvo popolnoma pravico ga suspendati, da, celo dolžnost je bila to njegova, 2. gotovo bode društvo tudi pred

svetno sodnijo dobilo pravdo, kajti, je ravnalo po postavah one vere, katere ime nosi organizacija. Če bi morda tudi kak lokalni sodnik v prvi inštanci drugače odločil, je gotovo, da bo druga inštanca zavrnila njegovo obsodbo. Da se more uda prisiliti, da spolnuje vsa društvena in vsa jednotna pravila, v katero spada, je jasno pokazala tožba Waukeganskih udov proti K. S. K. J. — Mi smo v svobodni državi, v kateri je vsak lahko karkoršne vere hoče ali pa tudi nobene. Toda smo pa tudi v državi, ki pozna pravičnost, ki brani pravice kakor posameznika, tako organizacije. Organizacija ima tu iste pravice braniti svoja pravila in svojo ustavo, kakor ima posameznik pravico braniti svoje življenje. Pravila in ustava vsake organizacije so namreč njena duša in njeno življenje.

Vprašanje: Bil sem za botra prijatelju, ki je hud rdečkar. Prišli smo v cerkev s krstom, toda župnik ni hotel krstiti, češ, da nima zagotovila, da bo otrok tudi katoliško vzgojen, 2. ker je oče sovražnik cerkve in vere, 3. ker oče ni župljan župnije. Ali je imel duhovnik prav? —

ODGOVOR. — Veseli nas, da niste naročnik, vsaj v imeniku vas ne najdemo, kajti sram bi nas bilo takega nezavednega naročnika! Vi pravite, da ste dober katoličan. Ali ste pa kdaj brali nauk o krstu? kaj se tam zahteva od botra? Ali je za botra dosti, da je bogat, da more dati "prezent" svojemu varovančcu? — Ne! Boter sprejme strogo dolžnost, ki ga veže v vesti, da bo skrbel za katoliško vzgojo otroka, katerega prinese h krstu, ako bi stariši to svojo dolžnost zanemarili. Vi poznate tega svojega "prijatelja" Veste, da nima nobene vere! Veste, da je cela hiša popolnoma brezverska. Ali morete vi dati komu zagotovilo, da se bo ta otrok pri takih-le verskih razmerah v družini vzgojeval, v katoliški veri? Ali imate vi v rokah kako sredstvo, da bi očeta in mater prisilili k temu? Ali morete vi v tem slučaju vzeti starišem otroka proti njih volji in ga vzgojiti v katoliški veri? — Toraj bi vi, ako ste res dober katoličan, nikdar in nikakor ne bili smeli sprejeti čast botra za tega nesrečnega otroka. — Iz tega sledi odgovor: 1. Duhovnik je ravnal samo po svoji vesti in popolnoma po pravih in postavah katoliške cerkve. On ni naredil teh postav in jih zato tudi nismel pre-

kršiti, tudi ko bi jih hotel. In ko bi jih prekršil, bi grešil. Da je drugi uzrok tudi pravičen, je jasno iz prvega. Glede tretjega je pa tudi ravnal pravilno, ker pravi kanonično pravo, da sme vsak župnik krščeovati samo svoje župljane.

Vrašanje: Ali more biti peta sv. maša ako se poje slovensko?

Odgovor: Po cerkvenih predpisih se mora med peto sv. mašo na koru peti latinsko. — Vendar pa se pusti, da se sme radi stare navade peti tudi slovensko, dasi želi sv. cerkev, da se te stare navade, ki so pravzaprav "razvade", počasi odpravljajo. — Kjer se hoče imeti slovensko petje na koru, naj se pač ima vedno le tiho mašo. Za velike praznike je pa itak lepo, če se poje latinsko. — Kjer so pa škofje izdali tako stroga določila, kakoršne veljajo sedaj na pr. za Chicago, tam pa se seveda ne da družega, kakor ukloniti se in ubogati. Da se pa goji tudi slovensko cerveno petje, naj bi se pa vselej pred sv. mašo in po sveti maši pele slovenske pesmi. Ljudstvo se itak začne zbirati v cerkvi že četrte ure pred začetkom. Ako bi videli in znali, da bo pevski zbor pel en črt ure pred začetkom lepe slovenske pesmi, prišli bi ljudje prej v cerkev in bi ne zamujali.

Vprašanje: Pri nas nimamo nikdar sv. maše pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Zakaj bi ne imeli, kakor smo imeli doma v starem kraju?

Odgovor: Pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom, bi po pravih nikdar ne bi smela biti sv. maša. Le ob štirideseturni pobožnosti bi pravzaprav morale biti vse maše na stranskem oltarju. Da se je doma tolikrat izpostavljalo sv. Rešnje Telo, da se je celo podeljevalo blagoslov s presv. Rešnjim Telesom pred in po sv. maši, i t. d. vse to so bile razvade, ki so proti duhu katoliške cerkve in katere so se vpeljale v takozvanem Jožefinskem času. Rim silno želi, da se vse te razvade odpravijo, ker prav nič ne povspesujejo pobožnosti in spoštovanja do presv. Zakramenta, temveč nasprotno, ga še zmanjšujejo. Po Avstriji imate vse polno takih razvad. Irci jih nimajo nič. Pa so katoliki iz Avstrije zato kaj pobožnejši? — Ne! Quotidiana vileseunt? Kar je vsakdanje, to nič ne velja. —

Berite o tem opazko v slovenskem ameriškem molitveniku!

